

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 20-08-2025

Mødedato Onsdag d. 20. august 2025 kl. 16:00

Mødested Mødelokale 1.Ø.30

Mødedeltagere Frands Fischer, Jørgen Naut, Claus Leick, Peter Kjær, Anne Heeager, Christian Wibe-Marker, Christina Bottke, Martin Frausing Poulsen, Karina Kirk

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Revidering af indkøbs- og udbudspolitikken.....	4
Kommuneplantillæg 21-32 og Lokalplan 1209 - Nyt Galten Plejecenter - Høringssvar og endelig vedtagelse.....	7
Justering af Klimapuljen.....	9
Reparation af bro på Rodelundvej ved Ry Mølle.....	12
Spildevandsplan: Beslutning om miljømål.....	14
Opfølgning på forandring 36: Bortfald af mertildeling til specialskoler og alment skoler med speciallære.....	20
Driftsoverenskomst mellem Børnehuset Bifrost og Skanderborg Kommune.....	26
Godkendelse af projekt for ny daginstitution ved Langvad Bakker.....	29
Modernisering af Voerladegård Skole og etablering af faglokaler, fitness og foreningslokaler.....	32
Diverse bygningsændringer på bygninger under Børn og Unge.....	36
Borgerrådgiverens årsberetning for 2024.....	39
Behandling af Social- og Boligministeriets danmarkskort.....	42
Tilføjelse til Styrelsesvedtægt pr. 1. januar 2026, stedfortræder til Sundhedsrådet.....	47
Godkendelse af nye medlemmer til Kunstråd Skanderborg.....	49
Støtte til kommunalt ansatte i beredskabsarbejde.....	51
Status på sygefraværet pr. 1. juni 2025 og de igangværende indsatser.....	53
Lukket: Prisfastsættelse af kommunale grunde 2025/26.....	56
Lukket: Køb af ejendom.....	57
Lukket: Køb af ejendom.....	58
Lukket: Vilje til ekspropriation - indsatsplan.....	59
Lukket: Vilje til ekspropriation - indsatsplan.....	60
Meddelelser.....	61
Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol.....	62

Punkt 148: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-G00-1-25

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 149: Revidering af indkøbs- og udbudspolitikken

88.00.00-P20-1-25

Resumé

Byrådet skal behandle forslag til ændring af indkøbs- og udbudspolitikken. Forslag til ændringer kommer på baggrund af Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol af indkøbs- og udbudspolitikken. Forslaget til ændring tager udgangspunkt i blandt andet den fælleskommunale indkøbsstrategi fra KL (2024-2030), kommunens klimaplan samt erfaringer fra den eksisterende politik.

Sagsfremstilling

Indkøbs- og udbudspolitikken overordnede vision og struktur er fastholdt. Der er dog tilføjet en række nye indsatsområder, som skærper kommunens fokus på bæredygtighed, professionalisering og datadrevet styring.

De nye indsatsområder i den reviderede politik er som følger:

1. Bæredygtige IT-indkøb

Indkøb af IT-udstyr og software skal baseres på totalomkostninger (TCO) frem for blot anskaffelsespris, for at sikre fokus på lang levetid, lavt ressourceforbrug og minimal miljøbelastning. Skanderborg Kommune øger levetiden for computere fra tre til fem år og indleder et pilotprojekt med indkøb af reproducerede headsets. Endvidere stilles der krav til transportformen af IT-udstyr, hvor søfragt skal anvendes som udgangspunkt for at reducere CO₂-udledning. Luftfragt tillades kun i undtagelsestilfælde, hvor det er strengt nødvendigt.

2. Indkøbsadfærd skal omtænkes og produktets levetid skal være i fokus

Kommunen indfører principperne fra det fælleskommunale indkøbs- og forbrugshierarki som strategisk ramme for indkøb. Det betyder, at ethvert indkøb skal tage udgangspunkt i en vurdering af behovet, og at genbrug, reparation og køb af brugte varer fremmes, mens nyindkøb først vælges som sidste løsning.

3. Data skal understøtte den grønne omstilling

For at understøtte de grønne målsætninger igangsættes en ny datadrevet indsats, hvor måling af CO₂-belastning ned på produktniveau bliver et centralt værktøj. Indkøbs- og Udbudsafdelingen vil afprøve et system, som integrerer kommunens indkøbsdata med miljødata, og som gør det muligt at identificere de produktområder, hvor potentialet for reduktion er størst. Indsatsen gennemføres som et pilotprojekt og evalueres med henblik på en evt. bred implementering baseret på en businesscase.

4. Genbrug skal være det naturlige valg

Et konkret redskab til at reducere nyindkøb og fremme bæredygtig ressourceudnyttelse er den interne markedsplads, som nu udrulles som en integreret del af kommunens e-handelssystem. Her kan institutioner og enheder oprette overskudsvarer, fx møbler eller inventar, med billede og beskrivelse. Disse vises automatisk som førstevalg i vareshoppen, hvilket skal gøre det let og attraktivt at vælge genbrug frem for nyt. Produkterne stilles gratis til rådighed internt, og ordningen forventes at reducere ressourceforbrug.

5. E-handel en naturlig del af indkøbsprocessen

E-handel har fået en styrket rolle i den reviderede politik. Målet er, at 95 % af de produkter, der er tilgængelige i e-handelssystemet, skal købes via systemet, og at den årlige volumen øges til 70 mio. kr. Samtidig betyder ny lovgivning, at e-handel på visse områder er blevet obligatorisk fra 2025. Skanderborg Kommune vil imødekomme dette krav og udvide funktionaliteten i systemet med blandt andet AI-understøttelse, digitale moduler til tilbudsindhentning og nye muligheder for køb af tjenesteydelser. Køb foretaget med et socialpædagogisk sigte er ikke omfattet af kravet om e-handel.

Forbud mod turbokyllinger

Byrådet har den 29. januar 2025 oversendt et forslag til Økonomi- og Erhvervsudvalget om forbud mod indkøb af turbokylling med henblik på udarbejdelse af forslag til, hvordan man kan indarbejde forslaget i kommunens Indkøbs- og udbudspolitik og dermed sikre stop for indkøb af turbokyllinger i kommunens institutioner.

Der er en række dilemmaer i forbindelse med et forbud mod turbokyllinger. Dilemmaerne er nærmere beskrevet i bilag 3 ”Notat om forbud mod turbokylling”, idet hoveddilemmaerne er, at alternativerne til turbokyllinger er dyrere, og at det kan være svært at finde erstatningsprodukter til især forarbejdet kylling.

De økonomiske merudgifter i forbindelse med et forbud kan ses i nedenstående tabel, hvor de skønnede merudgifter ved købe kyllinger med henholdsvis 1 eller 2 velfærdshjerter fremgår. Det skal dog tilføjes, at det er forventningen, at både udbuddet og prisen på nedenstående alternativer på sigt vil blive mere gunstige.

Merudgifter	1 velfærdshjerte	2 velfærdshjerter
Uforarbejdet kylling	842.000 kr.	3.368.000 kr.
Forarbejdet kylling	568.000 kr.	2.272.000 kr.
I alt	1.410.000 kr.	5.640.000 kr.

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling, i hvilket omfang forbuddet mod turbo-kyllinger skal indarbejdes i indkøbs- og udbudspolitikken, herunder hvordan merudgifterne skal finansieres.

Hvis Økonomi- og Erhvervsudvalget eksempelvis indstiller til Byrådet, at forbuddet i første omgang skal gælde uforarbejdet kylling, og at erstatningen hertil er kyllinger med 1 velfærdshjerte kunne følgende tilføjes til indkøbs- og udbudspolitikken:

”Ingen kyllingeprodukter, der er lavet af turbokylling, må anskaffes af Skanderborg Kommunes institutioner. For at sikre, at der ikke købes turbokylling, skal alle kyllingeprodukter være mærket med mindst ét velfærdshjerte, være økologiske eller have en tilsvarende mærkning, der sikrer, at der ikke er tale om turbokylling.

Forbuddet skal endvidere indarbejdes i fremtidige, længerevarende kontrakter om levering af fødevarer eller mad, der indgås i Skanderborg Kommune, herunder eksempelvis kantinekontrakter.

Forbuddet omfatter alene uforarbejdet kylling, hvilket i denne sammenhæng forstås som fersk eller frossen rå kylling m/u marinade.

Som markedet for velfærdsmærkede og økologiske kyllingeprodukter udvikler sig, herunder i forhold til sortiment og pris, så skal det i forbindelse med politikkontrol af indkøbs- og udbudspolitikken overvejes, om forbuddet skal udvides til at omfatte forarbejdede produkter, eller om kravet skal øges til mindst to velfærdshjerter.”

Opsummering

Den reviderede Indkøbs- og udbudspolitik understøtter Skanderborg Kommunes ambition om at være en førende aktør inden for bæredygtige og professionelle offentlige indkøb. De nye indsatsområder skaber et markant løft i politikken og understøtter samtidig kommunens klimaplan, den fælleskommunale indkøbsstrategi og en effektiv anvendelse af ressourcer.

Revideringens omfang

Ændringerne til indkøbs- og udbudspolitikken er indført i bilag 1 – Indkøbs- og udbudspolitik (revidering august 2025). Alle indholdsmæssige ændringer er markeret med rød. Den nuværende Indkøbs- og udbudspolitik findes i bilag 2 – Indkøbs- og udbudspolitik.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser ved implementeringen af et forbud mod turbokyllinger er nærmere beskrevet i bilag 3 - Notat om forbud mod turbokyllinger, og fremgår kort ovenfor.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 11. august 2025, punkt 147:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Asbjørn Friis Grønkær.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Direktør Asbjørn Friis Grønkær indstiller,

- at forslag til revideret Indkøbs- og udbudspolitik 2025-2030 godkendes
- at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller, i hvilket omfang forbuddet mod turbokyllinger skal indføres, herunder hvordan merudgifterne finansieres.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at spørgsmålet om indførelse af et forbud mod turbokyllinger oversendes som et forandringsforslag til budgetlægningen for 2027.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille til Byrådet,

- at forslag til revideret Indkøbs- og udbudspolitik 2025-2030 godkendes.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Bilag 1 - Indkøbs- og udbudspolitik (revidering august 2025)

Bilag 2 - Indkøbs- og udbudspolitik

Bilag 3 - Notat om forbud mod turbokylling

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 150: Kommuneplantillæg 21-32 og Lokalplan 1209 - Nyt Galten Plejecenter - Høringssvar og endelig vedtagelse

01.02.05-P16-17-23

Resumé

Høringsfristen er udløbet, og Byrådet skal tage stilling til de indkomne høringssvar og til endelig vedtagelse af planerne for "Nyt Galten Plejecenter".

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede den 30. april 2025 (pkt. 55) at sende forslag til Kommuneplantillæg 21-32 og Lokalplan 1209 - "Nyt Galten Plejecenter" i offentlig høring i 4 uger.

Der er indkommet tre høringssvar. Alle høringssvar og et samlet høringsnotat med administrationens bemærkninger er vedlagt som bilag 1 og 2. Forslag til Kommuneplantillæg 21-32 er vedlagt som bilag 3 og Lokalplan 1209 - "Nyt Galten Plejecenter" er vedlagt som bilag 4.

Høringssvarene

Forslag om, at der indarbejdes en parkeringskælder, der kan benyttes som beskyttelsesrum (ét høringssvar).

Administrationens bemærkninger til høringssvaret:

Kommunale Ejendomme har oplyst, at udgiften til en parkeringskælder vil ligge på mellem 9 og 13 mio. kr. for en parkeringskælder til 20 parkeringspladser. Til plejecenteret skal der etableres 120 parkeringspladser. Det er således ikke muligt for administrationen at indarbejde en parkeringskælder, der også kan benyttes til beskyttelsesrum inden for nuværende budget. Administrationen indstiller derfor ikke til ændringer på baggrund af høringssvaret.

Indsigelse mod vedtagelse af lokalplanen grundet skygge- og indbliksgener (ét høringssvar).

Afsender gør opmærksom på, at afsenders bolig ligger 15 meter fra plejecentrets matrikel, og at afsender har svært ved at forudse den endelige afstand mellem boligen og byggeriet foreslået i lokalplanen.

Administrationens bemærkninger til høringssvaret:

Det er forståeligt, at det kan være svært at forudsige afstanden, når der på nuværende tidspunkt ikke foreligger et konkret projekt at tage udgangspunkt i. Et nyt plejecenter vil skulle overholde bygningsreglementets regler for beregning af afstand til skel, hvilket betyder, at bygningen skal holde større afstand til naboejendommene, jo højere den bliver. I arkitektkonkurrencen vil bygningens indpasning i området indgå som et parameter, når vinderprojektet udvælges.

Administrationen indstiller ikke til ændringer til lokalplanen på baggrund af høringssvaret.

Ønske om, at det eksisterende levende hegn i delt skel mellem plejecentrets og afsenderens matrikel udskiftes med et fast hegn i 1,8 meters højde (ét høringssvar)

Administrationens bemærkninger til høringssvaret:

Administrationen vurderer, at et hegn i skel mod matrikel 20æ, Galten by, Galten, vil være en mindre udgift. Administrationen indstiller derfor, at nedenstående bestemmelse tilføjes til lokalplanen:

"Der skal etableres et fast hegn langs skellet mod matrikel 20æ, Galten by, Galten, som vist på bilag 2. Hegnet skal være 1,8 meter højt. Der kan plantes levende hegn på indvendig side af det faste hegn i en højde af maksimalt 1,8 meter."

Dialog og høring

Kommuneplantillæg 21-32 og Lokalplan 1209 - Nyt Galten Plejecenter har været i 4 ugers offentlig høring fra den 5. maj 2025 til den 2. juni 2025.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 12. august 2025, punkt 86:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der indarbejdes en bestemmelse i lokalplanen, der sikrer et fast hegn i delt skel med matrikel 20æ, Galten by, Galten, i 1,8 meters højde, jf. ovenstående sagsfremstilling
- at Kommuneplantillæg 21-32 og Lokalplan 1209 - Nyt Galten Plejecenter vedtages endeligt.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Høringsnotat vedr. forslag til lokalplan nr 1209 - Nyt Plejecenter i Galten

Samlede Høringssvar

Kommuneplantillæg 21-32 - Nyt Plejecenter i Galten

Lokalplan 1209 - Nyt Galten Plejecenter

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 151: Justering af Klimapuljen

00.16.00-G01-1-25

Resumé

På mødet den 3. juni 2025 i Klima-, Miljø- og Planudvalget blev det foreslået at reservere 100.000 kr. af de årlige 500.000 kr. i den borgerrettede Klimapulje til en minipulje med løbende ansøgningsfrist, hvor interessenter let og hurtigt kan søge op til 10.000 kr. til aktiviteter, der fremmer klimavenlige fællesskaber, og hvor ansøgningerne behandles administrativt (dvs. uden Det Grønne Panel). Udvalget besluttede at anmode om et justeret oplæg, der konkretiserer kriterierne for tildeling af støtte til miniprojekter med klimaeffekt. Et sådant oplæg følger nederst i denne sagsindstilling.

Sagsfremstilling

For at understøtte indfrielsen af klimapolitikkenes målsætninger har Byrådet afsat 500.000 kr. årligt til klima- og ressource-initiativer foreslået af borgergrupper, erhvervslivet eller kommunale institutioner og kontraktholdere.

Klimapuljen har én årlig ansøgningsfrist, og der er de sidste fem år blevet uddelt midler til 3-12 projekter om året. Ingen år har det været muligt at bruge det fulde beløb på 500.000 kr., så puljen kunne sagtens komme flere ansøgere til gode. Selv ikke i år, hvor vi kom op på 21 ansøgninger og 12 bevilgede projekter, blev alle pengene brugt.

Brøndby Kommune har for nylig oprettet en tilsvarende klimapulje, hvis formål er at støtte borgere i Brøndby Kommune i at skabe en mere klimavenlig livsstil gennem lokale aktiviteter. Udgangspunktet er, at man gerne vil understøtte klimavenlige fællesskaber som drivkraft for en bredere omstilling i samfundet. Puljen kan derfor søges til aktiviteter indenfor klimavenlig omstilling, der fremmer dialog og fællesskab. Puljen har løbende ansøgningsfrist, og ansøgere får typisk svar indenfor 10 dage. Til gengæld kan man kun søge op til 10.000 kr. pr. projekt.

Brøndby Kommunes erfaringer indtil videre er, at der har været stor søgning til puljen, og at de har tildelt midler til gode og meningsfulde fællesskabs- og omstillingsprojekter. Herunder fælles træplantning, repair-caféer og oplysningsprojekter. Det har vist sig at være en forholdsvis simpel måde for kommunen at understøtte og bakke op om de klimavenlige initiativer, der foregår i kommunen – og for forholdsvist små midler. Brøndby har også erfaret, at aktiviteterne støttet af puljen har fået flere til at melde sig ind i grønne nabofællesskaber. [Se mere om Brøndbys klimapulje her.](#)

CO₂-mæssigt viser forskning, at aktive deltagere i "grønne" fællesskaber i gennemsnit udleder 30 % mindre CO₂ end andre danskere (og i øvrigt har en højere livstilfredshed end den mest forbrugende fjerdedel af danskerne) (Se Maria Toft: ["Vil du leve længere, sjovere, sundere og bedre", Almenr 2023 Ny forskning viser sammenhæng mellem fællesskab og klimaaftryk | Information](#)). Så selv om de enkelte mindre projekter ikke nødvendigvis har den store CO₂-effekt isoleret set, er de en vigtig mekanisme i at understøtte handling sammen i klimavenlige fællesskaber bredt.

Inspireret af Brøndby Kommunes klimapulje foreslås derfor følgende justeringer til Skanderborg Kommunes borgerrettede Klimapulje:

- 100.000 kr. af de årlige 500.000 kr. reserveres til mindre projekter på op til 10.000 kr.
- Miniprojekterne kan søges hvert år fra 1. januar, og der er løbende ansøgningsfrist, indtil de 100.000 kr. er brugt op.
- Eventuelle resterende midler fra den store ansøgningsrunde kan efterfølgende også søges til mindre projekter. Dette kunne gælde allerede fra 2025.
- Ansøgningerne vurderes administrativt for hurtig betjening (dvs. uden inddragelse af Det Grønne Panel).
- Fokus for de mindre projekter er primært på at skabe fællesskab og dialog omkring klimakrisen. Det vil sige, at man kan søge til dialogskabende aktiviteter (og f.eks. ikke bare til ting). Aktiviteten kan være med til enten at skabe klimavenlige fællesskaber eller understøtte de eksisterende. Det vil sige, at projekterne skal understøtte aktiviteter, hvor man taler om og handler på klimakrisen sammen. Om det så er repair-caféer, klimaoplysning eller noget helt andet.
- Ligeledes inspireret af Brøndby Kommunes klimapulje foreslås følgende kriterie til projekter, der ikke kan støttes (gældende for hele puljen): Projekter med kommerciel vinding for enkelte virksomheder eller økonomisk gevinst for individer.

Det indstilles derudover til udvalget at drøfte, om rammen for, hvad der kan søges op til 10.000 kr. til, skal udvides til også at gælde bredere indenfor grøn omstilling, dvs. at eksempelvis biodiversitetsprojekter også vil kunne støttes, så længe projektet fremmer dialog og grønne fællesskaber bredt jf. disse fællesskabers CO₂-effekt i deltagerens livsstil, som beskrevet i forskningen ovenfor.

Konkretiseringer ift. forrige møde i Klima-, Miljø- og Planudvalget

Beløb op til 10.000 kr. kan søges af samme målgruppe som resten af puljen, dvs. borgergrupper, foreninger, institutioner og virksomheder. Enkeltpersoner (eller enkeltpersonsvirksomheder) kan ikke søge støtte.

Kriterier for, hvad der kan støttes og ikke støttes, er de samme som for resten af puljen med enkelte undtagelser, nemlig at projekterne skal fokusere på at handle sammen i fællesskaber. Se de samlede kriterier for Klimapuljen i bilaget.

Eksempler på projekter, der ville kunne søges løbende op til 10.000 kr.:

- Aktiviteter med genbrug (f.eks. byttemarked)
- Aktiviteter med upcycling (f.eks. repair-café)
- Aktiviteter, der optager CO₂ (f.eks. plante træer)
- Aktiviteter, der fremmer klimavenlig mad (f.eks. workshop med fokus på at lave klimavenlig mad)
- Grøn mobilitet (f.eks. ”Drop bilen og snup cyklen”-events)
- Indsamling af affald.

Der kan ikke søges til:

- Initiativer, der ikke understøtter CO₂ reduktion og reduceret ressourceforbrug.
- Fællesspisninger eller andre aktiviteter, der foregår i forvejen og ikke er et nyt initiativ.

Den årlige ansøgningsfrist for projekter over 10.000 kr. bevares med samme procedurer og kriterier som hidtil, hvor klimapuljens grønne panel bestemmer, hvilke projekter, der skal have penge. Dog nu kun med 400.000 kr. til uddeling.

NB: Den aktuelle sammenlægning og justering af landsbypuljen og fællesskabspuljen har ikke konsekvenser for de her foreslåede justeringer af klimapuljen. Den anden igangværende proces med ensretning af de administrative processer i forbindelse med puljer vil administrationen naturligvis koordinere med, når den er klar.

Økonomi

Forslaget har ikke nogle umiddelbare økonomiske konsekvenser.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 12. august 2025, punkt 84:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog at indstille,

- at de foreslåede justeringer af den borgerrettede Klimapulje godkendes
- at justeringerne gælder allerede fra 2025, så de knap 190.000 kr., der ikke er uddelt i år, kan søges til mini-projekter resten af året.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at udvalget får en særskilt opfølgning (inkl. ansøgningerne) på mikropuljen som et led i den vanlige årlige opfølgning på ansøgninger og tildelinger fra Klimapuljen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at de foreslåede justeringer af den borgerrettede Klimapulje godkendes
- at justeringerne gælder allerede fra 2025, så de knap 190.000 kr., der ikke er uddelt i år, kan søges til mini-projekter resten af året.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Klima-, Miljø- og Planudvalget.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Retningslinjer Klimapuljen 2025

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 152: Reparation af bro på Rodelundvej ved Ry Mølle

05.03.06-G01-1-22

Resumé

Byrådet skal under dette punkt beslutte om reparation af fodgængerbroen på Rodelundvej ved Ry Mølle skal igangsættes, og om Byrådet vil bevilge midler til reparationen, og godkende finansiering fra kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

I forbindelse med forberedelse af orientering til Klima-, Miljø- og Planudvalget om stand på broer og bygværker, har administrationen fået udarbejdet ekstra broeftersyn på udvalgte broer. Dette eftersyn har desværre vist, at bæreevnen i den vestlige side af broen på cykelstien på Rodelundvej ved Ry Mølle ikke længere er til stede, og dermed er der en risiko for, at den falder ned.

Med baggrund i anbefalinger fra rådgiveren er der opsat midlertidig afspærring af cykelstien. Denne afspærring bliver gjort mere varig, da der vil gå en rum tid, før broen kan reetableres. Man vil stadig kunne færdes på den østlige side af cykelstien, så cyklende og gående kommer til at deles om den begrænsede plads i perioden frem til, at reetablering af broen er gennemført.

Reetablering af broen kræver, at de to vestlige brofag skiftes helt ud, da de ikke kan reddes længere.

Såfremt der frigives midler til reparationen, vil dette blive igangsat snarest. Reparationen forventes afsluttet i 2025.

Der har været fremsat budgetønske om reovering af broen i forbindelse med tidligere budgetforhandlinger. Klima-, Miljø- og Planudvalget får i løbet af efteråret en status på øvrige, potentielt udfordrede broer og bygværker.

I bilag 1 er vist tilstandsrapporten fra rådgiveren.

Økonomi

Reparationen af broen er af rådgiver budgetsat til 1,95 mio. kr., og dertil kommer afspærringsmateriel og yderligere uforudsete udgifter, da der ikke er indhentet konkrete tilbud endnu. Derfor ønskes bevilget et beløb til reparationen på 2,2 mio. kr.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 8. august 2025, punkt 142:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Klima-, Plan- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 12. august 2025, punkt 83:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og til Byrådet.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der bevilges 2,2 mio. kr. i 2025 til reparation af broen
- at beløbet finansieres af kassebeholdningen.

Sagen fremsendes til Klima-, Miljø- og Planudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og til Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Tilstandsvurdering af stibro v. Ry

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 153: Spildevandsplan: Beslutning om miljømål

06.00.05-A00-3-20

Resumé

Med denne sag skal udvalget træffe beslutning om, hvilke miljømål udvalget anbefaler medtaget i revisionen af spildevandsplanen.

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget blev på mødet den 6. maj 2025 orienteret om, hvad miljømål i en spildevandsplan er, samt hvilke miljømål administrationen foreslår bliver medtaget i revisionen af spildevandsplanen.

Resumé - hvad er et miljømål

Miljømål er mål, der opnås ved gennemførelse af særlige aktiviteter til gavn for sundhed og miljø, herunder mål fastsat med henblik på tilpasning til klimaændringer. Et miljømål skal have gavnlige effekter på miljøet, f.eks. vandmiljøet eller grundvandet. Miljømål kan også omhandle klimatilpasningstiltag, som er til gavn for miljøet.

Det gælder for både miljø- og servicemål, at der skelnes mellem det overordnede mål og de aktiviteter, som forsyningsselskabet skal udføre for at opnå målet. Det overordnede mål kan f.eks. være beskyttelse af vandmiljøet, mens aktiviteten til opfyldelse heraf er separering af fælleskloak.

Miljømåls aktiviteter gennemføres typisk af Skanderborg Forsyning. Det skal bemærkes, at igangsætning og gennemførelse af miljømålsprojekter/aktiviteter er betinget af, at Skanderborg Forsynings bestyrelse og Vandsektortilsynet godkender, at Skanderborg Forsyning kan opnå tillæg til deres indtægtsramme for disse påtænkte (og forhåndsansøgte) projekter. Projekterne prioriteres og planlægges i samarbejde mellem Skanderborg Kommune og Skanderborg Forsyning.

Der er ikke vedtaget servicemål i den gældende spildevandsplan, og der foreslås ikke servicemål til den nye spildevandsplan.

De gennemførte miljømål for den gældende spildevandsplan er beskrevet i bilag 1.

Foreslåede miljømål

Fælles for de foreslåede miljømål er, at de alle medvirker til at beskytte og forbedre vandmiljøet, herunder minimering af udledning af opspædet spildevand og andre forurenende kilder. Aktiviteterne bidrager bl.a. til øget data- og vidensgrundlag, som skal anvendes til prioriterede beslutninger om konkrete plantiltag og anlæg til at nå visionen om et rent og levende vandmiljø.

Der foreslås både revision af eksisterende miljømål og nye miljømål.

De foreslåede miljømål er beskrevet herunder.

Forslag til revideret miljømål: Etablering af overvågning og vedligehold af datagrundlag/vidensgrundlag med henblik på kvalificering af indsatsbeslutninger

Formålet med overvågning og vedligeholdelse af data for måling af overløbsmængder (både vandmængder og stofmængder) er at øge vidensniveauet. Et bedre vidensniveau skal anvendes til at kvalificere eventuel beslutning om nødvendige indsatser til at reducere recipientpåvirkning fra forsyningens anlæg, specielt overløb fra fælleskloaksystemer, og dermed til forbedring af vandmiljøet.

Data anvendes til flere ting:

- Spildevandsplanlægning på kommuneniveau
- Statens vandområdeplanlægning og indsatser
- Kortlægning af udledninger, både vand- og stofmængder - samt kildeopgørelser
- Forbedrede hydrauliske modeller som "gengiver" virkelighedens afløbssystemer
- Prioritere indsatser overfor f.eks. overløb
- PULS-indberetning

- Udledningstilladelser
- Driftoptimering (tilsyn og ressourcer, renoveringsbehov).

Miljømålet omfatter, at Skanderborg Forsyning skal indsamle og løbende vedligeholde data som sendes til Skanderborg Kommune i en årlig rapportering af overløbsmængde ved udvalgte lokaliteter. Miljømålet er en revision af et gældende miljømål. Miljømålet foreslås udvidet til at løbe i en længere periode end til 2023, som det først var fastsat, for at sikre korrekte målinger af overløb samt fremtidig håndtering af disse med fokus på prioritering og reduktion af overløbsbelastning af recipienter.

Omkostningerne til sikring af et bedre vandmiljø er en kombination af investeringsomkostninger til målere samt driften af dem.

Miljømålet udvides til også at omfatte konkrete målinger og analyser af stofindhold i forskellige vandtyper, så der opnås et forbedret vidensgrundlag til oplysning om, hvor stort bidraget er af næringsstoffer med mere fra henholdsvis byerne og landbruget. Dette er også relevant i forbindelse med indsatserne i Grøn Trepert.

Sammenlagt vil miljømålet bidrage til forbedring af vandmiljøet, da de indsamlede data bidrager til et øget vidensniveau, så der kan tages mere kvalificerede beslutninger om nødvendige indsatser.

Omkostningerne til miljømålet forventes at være i størrelsesordenen 1-1,5 mio. kr. pr. år.

Forslag til revideret miljømål: Reduktion af miljøbelastning grundet uvedkommende vand i kloaksystemet

Formålet med miljømålet er at identificere kilder til uvedkommende vand, og at få det frakoblet.

Der behandles en forholdsvis stor mængde uvedkommende vand på Skanderborg Forsynings renseanlæg og i ledningssystemer og pumpestationer. Uvedkommende vand er vand, som ikke hører hjemme i afløbssystemet, f.eks. indsvivende grundvand, fejlkoblinger eller vandløb eller drænsystemer såsom markdræn.

Forsyningsselskaber er kun forpligtet til at modtage følgende:

- Spildevand fra ejendomme som det fremgår af spildevandsplanen (husspildevand, spildevand fra virksomhedsprocesser osv.)
- Regnvand fra oplande, når det fremgår af spildevandsplanen
- Fællesvand fra oplande (opblandet regnvand og spildevand), når det fremgår af spildevandsplanen
- Vand fra omfangsdræn til tørholdelse af beboelsesbygninger i kloakoplande, hvis dette vand ikke i henhold til spildevandsplanen skal nedsives på ejendommen
- Drænvand fra kirkegårde og affaldsdeponeringsanlæg (perkolat)
- I særlige tilfælde vand fra andre dræn end omfangsdræn, hvis vandet kan sidestilles med spildevand, og Skanderborg Kommune har givet tilladelse hertil.

Alt andet vand, såsom drænvand, vandløb, markdræn, grundvand m.v. er Forsyningen ikke forpligtet til at modtage.

Konsekvenser af uvedkommende vand kan være forøget energiforbrug til pumper og rensning af vand, medførende forøget klimaaftryk (CO₂ udledning) og øget risiko for overløb af opspædet spildevand fra fællessystem til vandmiljøet samt risiko for forringet rensning af vandet på renseanlægget.

Utætheder i kloaksystemet kan medføre indsvivning i kloaksystemet, hvilket kan betyde, at renseanlæggene skal rense ”rent” vand. Utætheder kan også medføre udsivning, hvormed spildevand nedsiver og kan forurene grundvandet, eller indsvive i en lavereliggende regnvandsledning. Utætheder kan også medføre rotteproblemer.

I forbindelse med centralisering af spildevandsrensningen i kommunen er det væsentligt at få reduceret de vandmængder, der skal pumpes over lange strækninger. Dette vil minimere anlægsudgifterne og efterfølgende driftsudgifter til de nye afskærende ledninger. I den sammenhæng er uvedkommende vand det væsentligste fokuspunkt, da det typisk optræder som en konstant tilledning af vand hele døgnet.

Skanderborg Kommune vil således med dette miljømål:

- Opspore fejlkoblinger og påbyde grundejer at udbedre fejlkoblingen, så grunden er korrekt tilsluttet
- Undersøge mulighederne for frakobling af gamle og nye dræn (med undtagelse af omfangsdræn, såfremt disse er tilsluttet korrekt)
- Opspore og påbyde grundejer at udbedre utætheder i kloakken på private grunde

- Undersøge områder, hvor overfladeafstrømning overbelaster kloaksystemet med henblik på at løse problemstillingen.

Omkostningerne forventes at være i størrelsesorden 1-1,2 mio. kr. pr. år.

Forslag til nyt miljømål: Udarbejdelse af robusthedsanalyser til begrænsning af vandløbsbelastninger

Formålet med miljømålet er at give administrationen viden om, hvorvidt vandløb har kapacitet til at modtage mere regnvand i forbindelse med spildevandsplanlægning ved byudviklingsprojekter.

Ved udledning af regnvand til vandløb skal det sikres, at udledningen ikke medfører øget erosions- eller oversvømmelsesrisiko i vandløbet. Det skal samtidig sikres, at udledningen ikke påvirker vandløbets miljøtilstand negativt eller begrænser muligheden for, at vandløbets målsætning efter vandområdeplanerne kan opfyldes.

I forbindelse med en udledningstilladelse fastsættes et tilladeligt afløbstal for en udledning, hvilket vurderes på baggrund af en konkret vurdering af, om der er tilstrækkelig kapacitet i vandløbet. Det tilladte afløbstal har betydning for størrelsen af det regnvandsbassin, der kræves for at forsinke vandet inden udløb til vandløbet.

Dermed har afløbstal væsentlig betydning for den konkrete udvikling af nye byområder, hvor der ved planlægning og disponering af nye byområder skal afsættes tilstrækkeligt areal til at anlægge et regnvandsbassin, der opfylder de krav, der stilles ved udledning til recipienten.

I robusthedsanalyser vurderes der både på påvirkninger fra planlagte udledninger, eksisterende udledninger samt den naturlige afstrømning i vandløbet.

Robusthedsanalyserne kan anvendes i forbindelse med kommunens arbejde med vandløbsregulativer (som vandløbsmyndighed) og indgå i vurderinger omkring håndteringen af terrænnært grundvand. En del af opgaven i miljømålet er at få udpeget de relevante vandløb, der skal have foretaget en robusthedsanalyse. En robusthedsanalyse laves som udgangspunkt kun én gang for hvert vandløb, medmindre forudsætningerne ændrer sig (f.eks. kendskab til udledninger, som ikke var med i den første analyse).

Der skal bl.a. laves en prioriteret rækkefølge af hvilke vandløb, der skal have lavet robusthedsanalyser først. Det vil ikke være relevant for alle vandløb, men det vil bl.a. baseres på byudvikling, recipientmålsætning og recipienttilstand.

Omkostningerne forventes at være i størrelsesorden 300.000-500.000 kr. pr. år.

Forslag til nyt miljømål: Helhedsorienteret vandplanlægning som fundament for fremtidens byudvikling og vandhåndtering

Formålet med miljømålet er at udvikle samlede vanddisponeringsplaner for større kloakoplande, der kan danne grundlag for fremtidig udvikling, herunder byplanlægning.

I forbindelse med større byudviklingsplaner eller større områder, som står for at skulle separatkloakeres, eller blot saneres, er det relevant, at det på forhånd er vurderet, hvordan håndteringen af tag- og overfladevand, terrænnært grundvand og tildels klimavand håndteres i en større helhedsorienteret strategisk planlægning. Her tænkes der ikke på spildevand og renseanlæg, men udelukkende håndtering af regnvand.

Den helhedsorienterede vanddisponeringsplan udpeger de overordnede rammer for vandhåndteringen i områder, som senere bliver udviklet i de konkrete projekter.

Den helhedsorienterede vanddisponeringsplan skal sikre, at der er reel mulighed for håndtering, afledning, forsinkelse og om nødvendigt rensning, af overfladevandet fra de udvalgte områder. Dette særligt med øje for konkret placering af bassinanlæg, blå-grønne løsninger, transportveje, recipient og dennes kapacitet. Et eksempel på en konkret gevinst ved en samlet plan er, at man f.eks. vil kunne samle regnvandshåndtering i ét enkelt større bassin, frem for at skulle håndtere regnvand i hvert eneste lille område. Administrationen har et nyligt konkret eksempel, hvor etablering af et regnvandsbassin ved et nyt hovedkvarter for en lokal virksomhed kunne være undgået ved en større samlet løsning - der i øvrigt ville have været teknisk bedre og billigere.

Vanddisponeringsplanerne skal beskrive den overordnede strategiske tilgang til vandhåndtering på et større oplandsniveau, og i analysen af de hydrologiske forhold inddrages alle kendte nuværende og forventede fremtidige oversvømmelseskilder. Vanddisponeringsplanen skal tage udgangspunkt i recipienten, og på den måde passer dette miljømål i tråd med miljømålet om robusthedsanalyser for vandløb.

Når et projektopland til f.eks. separatkloakering optages i spildevandsplanen, så vil der med vanddisponeringsplanen allerede være vurderet på, om udledningen til vandmiljøet kan tillades samt hvilke eventuelle forsinkelseskrav, der vil være relevante for at kunne udlede til vandmiljøet.

Formålet med miljømålet er at udarbejde vanddisponeringsplaner for nogle få udvalgte områder i første omgang med henblik på at få en afklaring af den optimale fremtidige vandhåndtering i disse områder. Der er en forventning om, at der med en helhedsorienteret vandplanlægning vil være mindre risiko for u hensigtsmæssige investeringer og utilsigtede miljøpåvirkninger.

Ved at udpege nogle få områder i planperioden, opnås der erfaring med arbejdet for fremadrettede projekter.

Omkostningerne forventes at være i størrelsesorden 1-1,5 mio. kr. pr. år.

Forslag om, at dette miljømål videreføres uændret: Håndtering af spildevand og slam med PFAS-forurening

Administrationen anbefaler at videreføre miljømålet i sin nuværende form. Miljømålet skal ikke vedtages igen, men beskrives her for at have et samlet overblik over miljømålene.

Miljømålet vedrørende PFAS er ikke vedtaget som en del af spildevandsplanen eller som et tillæg til spildevandsplanen, men som et vedtaget kommunalt mål i Skanderborg Kommunes Byråd den 28. september 2022, efter ønske fra Skanderborg Forsyning A/S.

Miljømålet omfatter, at Skanderborg Forsyning A/S kildesporer, afsøger muligheder for alternative løsninger til nedsættelse af PFAS-indhold i spildevandet samt undersøger, hvordan spildevandsslam håndteres bedst muligt, uden at det har miljømæssige og sundhedsskadelige konsekvenser for de respektive recipienter i Skanderborg Kommune.

Skanderborg Forsyning skal,

- afsætte ressourcer til fortsat kildesporing og vurdere konsekvenser af de enkelte kilder til PFAS-forurening i forsyningsområdet
- undersøge og eventuelt implementere alternative løsninger med det formål at mindske indholdet af PFAS og miljø- samt sundhedsmæssigt skadelige følgevirkninger
- vurdere alternative løsninger til disponering af forurenede slam, så det sikres nu og i fremtiden, at der ikke bliver spredt forurenede slam ud på landbrugsjord i forsyningsområdet.

Der vil i de alternative løsninger sættes fokus på den bedst mulige afvejning mellem økonomi, teknisk rigtige løsninger og miljømæssige forhold, som spildevandsplanen tilsiger.

Ovenstående områder skal sikre, at Skanderborg Forsyning kan efterleve krav til forsyningsikkerhed i Skanderborg Kommune samt undgå belastning af miljø, recipienter og sundheden for borgerne.

Miljømålet med kildesporingen af PFAS-kilder på spildevandssystemet har bl.a. medført, at man fandt hovedkilden (perkolat fra Renosyds deponeringsanlæg ved Skårup), og at det derefter kunne påbydes Renosyd at etablere rensning af perkolatet, hvilket kraftigt har reduceret PFAS-udledning til vandmiljøet.

I perioden 2022-2024 har Skanderborg Forsyning forbrugt tid og ressourcer svarende til meromkostninger på ca. 4,87 mio. kr. Heraf har ca. 3,07 mio. kr. kunnet afregnes som særbidrag fra forureningskilden og har ikke betydning for vandafledningsbidragstaksten. Forsyningen har således haft meromkostninger på ca. 1,8 mio. kr. for perioden 2022-2024.

Økonomi

Omkostninger til miljømål og konsekvens for vandafledningstaksten

I ovenstående beskrivelser af miljømålene er der estimeret et omkostningsniveau for gennemførelse af miljømålsaktiviteterne. Disse er opsummeret i nedenstående tabel.

Miljømål	Omkostningsniveau, mio. kr./år
Etablering af overvågning og vedligehold af datagrundlag/vidensgrundlag med henblik på kvalificering af indsatsbeslutninger	1,0 - 1,5

Reducering af miljøbelastning grundet uvedkommende vand i kloaksystemet	1,0 - 1,2
Udarbejdelse af robusthedsanalyser til reducere af vandløbsbelastninger	0,3 - 0,5
Helhedsorienteret vandhåndtering ved udarbejdelse af vanddisponeringsplaner for udvalgte større områder	1,0 - 1,5
Håndtering af spildevand og slam med PFAS-forurening	0,2 - 0,4
I alt	3,3 - 4,7

Det anslåede omkostningsniveau vurderes at svare til en forøgelse af Forsyningens vandafledningsbidragstakst på ca. 1,2-1,8 kr./m³. Det betyder, at en gennemsnitlig husstand på 2 voksne og 2 børn med et årligt vandforbrug på ca. 130 m³ vil have forøgede vandafledningsomkostninger på ca. 156-234 kr./år.

Derudover kan konkrete forbrugere have egne omkostninger til ændringer af deres kloakeringsforhold eller deres drænvand, specielt afledt af miljømålet vedrørende uvedkommende vand.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 12. august 2025, punkt 88:

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog,

- at de foreslåede miljømål indgår i det videre arbejde med revision af spildevandsplanen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at de foreslåede miljømål indgår i det videre arbejde med revision af spildevandsplanen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at de foreslåede miljømål indgår i det videre arbejde med revision af spildevandsplanen.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Bilag 1 - Gennemførte miljømål i gældende spildevandsplan

KMPU 12. august_Miljømål

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 154: Opfølgning på forandring 36: Bortfald af mertildeling til specialskoler og alment skoler med specialklasserækker - efter høring

00.30.04-P05-13-24

Resumé

Med denne sag skal Byrådet drøfte "Analyse af tildeling til specialskoler og specialklasserækker" som afrapportering på forandring 36 fra Budgetaftale 2025-2028: "Bortfald af mertildeling til specialskoler og alment skoler med specialklasserækker". Analysen præsenterer forslag til ny tildelingsmodel for området, som indstilles til godkendelse.

Den foreslåede tildelingsmodel har efter beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget været i høring hos de berørte skoler i perioden fra den 11. juni 2025 til den 25. juni 2025. Der er udarbejdet en supplerende sagsfremstilling.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog med Budget 2025-2028 forandring 36 "Bortfald af mertildeling til specialskoler og alment skoler med specialklasserækker". Forandringens ordlyd er som følger:

"Specialskoler og alment skoler med specialklasserækker har aktuelt mulighed for i en periode at modtage op til 50 % oveni den fastsatte takst pr. barn med baggrund i en konkret vurdering af det enkelte barns behov og skolens mulighed for at løse opgaven omkring barnet. Med forandringen bortfalder denne mulighed, hvilket betyder, at specialskoler og alment skoler med specialrækker fremover modtager den fastsatte takst for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. Der igangsættes en analyse af, hvorledes man indenfor eksisterende budgetramme på specialområdet sikrer, at taksten pr. elev modsvarer de faktiske udgifter."

Med forandringen reduceredes budgettet med 1,042 mio. kr. i 2025 og 2,5 mio. kr. årligt fra 2026 og frem.

Organisering

Analysen er udarbejdet i et samarbejde mellem Økonomifunktionen og Fagsekretariatet Børn og Unge. I styregruppen for forandringen indgår:

- Jørn Prætorius, chef for Økonomi, Digitalisering og Indkøb (fratrådt 1. marts 2025)
- Christian Rotbøl, chef for Børn og Unge
- Peter Bech Milsgaard, skolechef
- Jimmy Lemming, chef for Styring og Budget / Økonomi, Digitalisering og Indkøb
- Mona Langballe, skoleleder, Stilling Skole
- Johanna Kristensen, skoleleder, Hørningskolen.

Metode

Forandring 36 tilsiger, at analysen skal sikre, at taksten pr. elev modsvarer de faktiske udgifter - inden for den gældende budgetramme. Denne forskrift har været afsættet for valg af den metode, som forslaget til nye takster bygger på.

Nærværende analyses udgangspunkt for beregning af nye takster er således de enkelte tilbuds forbrug for 2024 divideret med antallet af (fuldtidsomregnede) børn, der var tilknyttet tilbuddene. 2024 er seneste afsluttede regnskabsår, og regnskabsresultatet er i forhold til øvrige år mindre påvirket af blandt andet organisatoriske ændringer som følge af ændringerne af skolestrukturen. Samtidig er 2024 bedste bud på et år, hvor udviklingen i tilbuddenes målgrupper er slået mest muligt igennem.

Takster baseret på forbruget pr. barn i 2024 vil medføre, at budgetrammen for 2025 ikke kan overholdes. Derfor nedjusteres de beregnede takster bredt med 4 % for at sikre, at budgetrammen for 2025 kan overholdes med udgangspunkt i antallet af børn indskrevet i tilbuddene primo 2025.

Det skal derfor bemærkes, at metoden til beregning af nye takster indebærer:

- at takstniveauerne kommer til at afspejle forskelle i de serviceniveauer, som tilbuddene har haft råd til i 2024
- en generel reduktion af serviceniveauet på 4 % i forhold til 2024
- at den nye tildelingsmodel udelukkende opererer med å-priser pr. barn. Den gældende model opererer med grundtildelinger (som i nogle tilfælde er negative på grund af budgetmæssige konsekvenser af overgangen til Fælles

Ejendomscenter) i tillæg til å-priser pr. barn.

Det er derudover vigtigt at bemærke, at de nye takster indebærer, at budgettet overholdes med udgangspunkt i antallet og fordelingen af segregerede elever primo 2025. Såfremt stigningen i antallet af elever i specialtilbuddene fortsætter, så vil budgetrammen ikke kunne overholdes med de nye takster.

Forslag til ny tildelingsmodel

Med afsæt i ovenstående metode præsenterer analysen følgende forslag til ny tildelingsmodel for specialskoler og specialklasserækker.

Tilbud	Forslag til ny å-pris (kr.)	Budgetgrundlag 2025 (med nyt forslag)	Budgetgrundlag 2025 (gældende model)	Difference (kr.)	Difference (%)
Mølleskolen	211.961	5.299.023	6.055.909	-756.886	-12,5 %
Stilling Skole	211.961	11.445.890	12.309.834	-863.943	-7,0 %
Skolen på Finlandsvej	211.961	10.598.047	10.926.748	-328.702	-3,0 %
Ungdomsskolens Autismetilbud	191.412	1.914.120	1.832.126	81.994	4,5 %
Specialtilbud autisme NES	301.073	24.989.080	25.462.705	-473.624	-1,9 %
Låsby Skole afdeling D	377.146	23.383.045	25.853.411	-2.470.366	-9,6 %
Hørningskolen	472.425	26.928.212	24.660.158	2.268.054	9,2 %
Columbuskolen	300.538	15.928.509	15.743.393	185.116	1,2 %
Jeksendalskolen	329.149	20.407.237	18.048.879	2.358.357	13,1 %
Total		140.893.164	140.893.164	0	0,0 %

Det skal bemærkes, at metoden i udgangspunktet resulterer i marginalt forskellige takster for Mølleskolen, Stilling Skole og Skolen på Finlandsvej. I ovenstående tabel er taksterne for disse tilbud imidlertid harmoniseret, da det i gældende tildelingsmodel er forudsat, at de gennemsnitlige udgifter pr. barn er ens på tværs af de tre tilbud.

Det skal bemærkes, at også Columbuskolen og Jeksendalskolen har haft ens takster. Udviklingen i målgrupperne for disse tilbud tilsiger imidlertid, at dette ikke længere skal være tilfældet.

Faglig beskrivelse af tilbuddene på specialundervisningsområdet

Af kommissoriet til forandring 36 fremgår det, at der som en del af analysen skal udarbejdes en faglig beskrivelse af de målgrupper, der modtager undervisning på de enkelte specialskoler og i de enkelte specialklasserækker.

Til brug for kvalificering af takstniveauerne ovenfor indeholder vedhæftede analyse derfor også faglige beskrivelser af de enkelte tilbud - udarbejdet af tilbuddene selv.

Supplerende sagsfremstilling til Børne- og Ungdomsudvalget den 14. august 2024

Børne- og Ungdomsudvalget behandlede på deres møde den 4. juni 2025 sagen: "Opfølgning på forandring 36: Bortfald af mertildeling til specialskoler og almenskoler med specialklasserækker". Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at sagen sendes i høring hos de berørte skolars bestyrelser
- at sagen behandles i Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet efter endt høring.

Sagen blev sendt i høring ved de berørte skolars bestyrelser i perioden fra den 11. juni 2025 til den 25. juni 2025, høringsbrevet er vedlagt som bilag. Ved høringens afslutning var der indkommet otte høringssvar fra følgende skoler:

- Høringskolen
- Jeksendal skolen
- Låsby Skole
- Mølleskolen
- Niels Ebbesen Skolen
- Skanderborg Ungdomsskole
- Skovbyskolen
- Stilling Skole

I den nedenstående oversigtstabel er der lavet en overordnet opsamling på temaerne i høringssvarene. Alle høringssvarene er vedlagt som bilag, hvor man kan se høringssvarene i deres fulde længde.

Tema	Beskrivelse
Anerkendelse af behov for mere styrbar og transparent model	Der udtrykkes anerkendelse af behovet for en revideret budgetfordelingsmodel på området for at sikre styrbarhed og gennemsigtighed.
Økonomiske konsekvenser og serviceforringelser	Budgetforslaget opleves at vil medføre serviceforringelser, dette gælder også for de skoler, der tildeles en større andel af midlerne som følge af den foreslåede fordelingsmodel. Der udtrykkes en bekymring for serviceniveauet på området som følge af forslaget. Der udtrykkes en bekymring for bortfald af grundtildelingen, da det kan vanskeliggøre langsigtet økonomisk planlægning.
Ændret elevsammensætning	Det fremhæves, at elevgruppen er blevet mere kompleks og sammensat, hvilket medfører et behov for mere specialiserede tilbud.
Datagrundlag og analyse	Der udtrykkes et behov for et grundigere datagrundlag, herunder forslag om at se på data over flere år. Der stilles spørgsmål til, om der er taget højde for stigende elevtal, jf. prognoserne. Der udtrykkes et ønske om et bredere og mere nuanceret datagrundlag.
Demokratisk forankring og proces	Der udtrykkes kritik af den korte høringsproces. Der udtrykkes kritik af den korte implementeringsperiode. Der udtrykkes et ønske om større inddragelse af skolerne i processen.
Forslag til ændringer og justeringer	Der foreslås blandt andet følgende forslag til ændringer og justeringer: <ul style="list-style-type: none"> • Udskydelse af implementering af modellen

• Delvis bevarelse af grundtildelingen• Differentieret tildeling ved komplekse behov• Behov for at se på snitfladerne mellem almen- og specialområdet.• Tydeligere strategi for specialområdet.

Administrationen har gennemgået høringssvarene og har følgende bemærkninger:

- I forhold til en indfasning af modellen er det korrekt, at det vil kunne give den enkelte skole en mulighed for en gradvis tilpasning af deres tilbud. Det skal dog bemærkes, at den samlede besparelse med forslaget har været kendt siden budgetforliget. Derudover skal det bemærkes, at en gradvis indfasning også vil betyde, at de skoler, der tildeles midler med den foreslåede model, vil opleve, at denne ekstra tildeling vil foregå over en årrække. Dette kan for de pågældende skoler betyde, at de økonomiske udfordringer, de måtte have, forlænges.
- Det anerkendes, at der er en øget gruppe af elever med komplekse problemstillinger. Forudsætningen for den foreslåede fordelingsmodel er dog, at det skal ske indenfor rammen.
- Det vil kræve yderligere analyser og politiske drøftelser, hvis man vil se på snitfladerne mellem det almene område og specialområdet i forhold til de forslag, der er i høringssvarene.
- Der tages indirekte højde for det forventede stigende elevtal som beskrevet i prognoserne på området, via den generelle budgetmodel på området.

Chef for Skoler og PPR Peter Bech Milsgaard og Styring og Budgetchef Jimmy Lemming deltager under behandlingen af punktet i Børne- og Ungdomsudvalget.

Dialog og høring

Sagen blev sendt i høring ved de berørte skolers bestyrelser i perioden fra den 11. juni 2025 til den 25. juni 2025.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 4. juni 2025, punkt 84:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at sagen sendes i høring hos de berørte skolers bestyrelser
- at sagen behandles i Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet efter endt høring.

Fraværende:

Birgitte Majgaard

Beslutning fra Koncernledelsen, den 26. maj 2025, punkt 81:

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Koncernledelsen drøftede analyse af tildeling til specialskoler og specialklasserækker og vedtog at indstille,

- at forslag til ny tildelingsmodel til specialskoler og specialklasserækker godkendes.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 14. august 2025, punkt 97:

Børne- og Ungdomsudvalget bemærker, at ikrafttrædelsestidspunktet af det fremlagte forslag ikke giver de berørte skoler reel mulighed for at sikre en rettidig implementering.

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til ny tildelingsmodel til specialskoler og specialklasserækker godkendes, men således at den først får virkning fra 1. august 2026. Beslutningen forudsættes at være budgetneutral, hvorfor de afledte økonomiske konsekvenser af udskydelsen (i 2025-2026) skal ske via de centrale midler i Børn og Unge inden for den gældende

budgettramme. Udmøntningen vil indgå i Børne- og Ungdomsudvalgets arbejde med nye forslag til tildelingsmodeller på skoleområdet i første halvdel af 2026, som vil indgå i budgetlægningen for 2027-2030.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Supplerende indstilling til Børne- og Ungdomsudvalget den 14. august 2025:

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at analyse af tildeling til specialskoler og specialklasserækker drøftes
- at de indkomne høringssvar og administrationens bemærkninger hertil drøftes
- at forslag til ny tildelingsmodel til specialskoler og specialklasserækker godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling til Børne- og Ungdomsudvalget den 4. juni 2025:

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at analyse af tildeling til specialskoler og specialklasserækker drøftes
- at forslag til ny tildelingsmodel til specialskoler og specialklasserækker godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Opsamling høringssvar på Forandring 36

Analyse af tildeling til specialskoler og specialklasserækker - forandring 36 B25

Ny takststruktur specialskole_Præsentation

Høringsbrev - Opfølgning på forandring 36

Høringskolen

Jeksendalskolen

Låsby Skole - Følgemail

Låsby Skole

Mølleskolen

Niels Ebbesen Skolen

Skanderborg Ungdomsskole

Skovbyskolen

Stilling Skole

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 155: Driftsoverenskomst mellem Børnehuset Bifrost og Skanderborg Kommune

28.03.04-G00-63-23

Resumé

Med denne sag skal Byrådet træffe beslutning omkring godkendelse af en ny driftsoverenskomst mellem den selvejende institution Børnehuset Bifrost og Skanderborg Kommune. Den gældende driftsoverenskomst blev godkendt i Byrådet i 2008.

Sagsfremstilling

Den gældende driftsoverenskomst mellem Børnehuset Bifrost og Skanderborg Kommune blev godkendt af Byrådet i Skanderborg Kommune i januar 2008, og har siden fungeret som rammen omkring samarbejdet.

Børnehuset Bifrost er beliggende i Stilling. Børnehuset Bifrost er aktuelt den eneste selvejende institution på dagtilbudsområdet i Skanderborg Kommune.

I 2008, da den gældende driftsoverenskomst blev godkendt, var der en række bestemmelser og vilkår omkring de selvejende børnehuses drift, som blev reguleret årligt via de dengang gældende kontrakter. Det gælder blandt andet bestemmelser omkring børnehusets økonomi og det kommunale tilskud samt bestemmelser omkring antal pladser i børnehuset, optag på venteliste og indskrivning. Denne type af kontrakter, som var orienteret imod regulering af drift, blev udfaset i 2013 og erstattet af udviklingskontrakterne, som havde et andet fokus på udvikling og udmøntning af politiske beslutninger via de underliggende kontraktmål. Der var i disse kontrakter ikke længere det samme fokus på rammerne omkring driften. Dermed opstod i 2013 en situation, hvor centrale elementer omkring driften af Børnehuset Bifrost ikke længere var reguleret hverken via driftsoverenskomst, vedtægter eller kontrakt.

I praksis er den manglende skriftlige regulering blevet håndteret pragmatisk og gnidningsfrit mellem Skanderborg Kommune og Børnehuset Bifrost, som gennem løbende dialog har fundet gode løsninger og opnået enighed omkring rammer og vilkår. Udgangspunktet har været, at Bifrost var underlagt de samme rammer og vilkår som de kommunale børnehuse, men at der kunne være behov for individuelle hensyn.

Ny driftsoverenskomst

På ovenstående baggrund påbegyndte administrationen og Børnehuset Bifrost forhandlinger omkring en ny driftsoverenskomst. I arbejdet, hvor der er taget udgangspunkt i et standardbilag udarbejdet af DLO (Daginstitutionernes Landsorganisation) og KL, har der været fokus på at regulere og formalisere det allerede eksisterende samarbejde omkring de elementer, som ikke formelt har været reguleret via driftsoverenskomst eller kontrakt siden 2013.

Hvor der på den indholdsmæssige side vil være en del større ændringer mellem driftsoverenskomsten fra 2008 og 2025, vil der i praksis ikke være tale om væsentlige ændringer i samarbejdet, da den nye driftsoverenskomst er udarbejdet med udgangspunkt i det faktiske samarbejde.

I nedenstående fremhæves de væsentligste ændringer mellem driftsoverenskomsterne fra hhv. 2008 og 2025:

- **§ 1 Formål**
I den nye driftsoverenskomst fremgår det nu tydeligt, hvilken aldersgruppe (0-6 år) dagtilbuddet rummer. Det fremgår også, at der på adressen Ægirsvej 1, 8660 Skanderborg af Skanderborg Kommune er opsat en pavillon, som ikke ejes af Børnehuset Bifrost i lighed med den øvrige bygningsmasse på adressen.
- **§ 2 Antal pladser**
Den nye driftsoverenskomst indeholder en § 2 vedrørende rammerne omkring antallet af hhv. vuggestue- og børnehavepladser i børnehuset.
- **§ 3 Optagelse og indskrivning**
Den nye driftsoverenskomst indeholder en § 3 omkring optag og indskrivning i Børnehuset Bifrost.
- **§ 5 Åbningstid**
Den nye driftsoverenskomst indeholder en § 5, som omhandler børnehusets åbningstid.

- **§ 10 Økonomi**

Paragraffen vedrørende Økonomi (§ 10 i den nye, § 7 i den gældende) er omskrevet, der hvor formuleringerne ikke længere er dækkende for den praksis, der er i samarbejdet mellem Skanderborg Kommune og Børnehuset Bifrost. Alle referencer til kontrakter er fjernet. Det samme gælder frister for bogføring.

- **§ 11 Økonomisystem og revision**

I den nye driftsoverenskomst er der tilføjet en § 11 omkring økonomisystem og revision.

- **§ 12 Vedligeholdelse**

Til afsnittet omkring vedligeholdelse (§ 12 i den nye, § 9 i den gældende) er der tilføjet en formulering omkring byrådsbehandling af evt. sager om udgifter, der kan betragtes som lån. Der er ligeledes tilføjet en formulering omkring løsøre/inventar ved evt. ophør af driftsoverenskomsten samt en formulering omkring vedligeholdelsesforpligtelsen af pavillonen på Ægirsvej 1.

- **§ 13 Ejendomsforbehold**

Til afsnittet vedrørende ejendomsforbehold (§ 13 i den nye, § 8 i den gældende) er der tilføjet bestemmelser omkring muligheder for udlejning af børnehusets lokaler og arealer på timebasis. Der er ligeledes tilføjet bestemmelser omkring optagelse af lån og anvendelse af formue ved børnehusets ophør.

- **§ 16 Ikrafttrædelse, ændringer og opsigelse**

Til afsnittet omkring ikrafttrædelse, ændringer og opsigelse (§ 16 i den nye, § 12 i den gældende) er der tilføjet bestemmelser omkring anvendelse af eventuelt opsparet mindreforbrug, anvendt merforbrug eller lån ved ophør af driftsoverenskomst.

Hvad angår de paragraffer, som ikke er gennemgået, gælder det, at der ikke er lavet ændringer i forhold til den gældende driftsoverenskomst eller kun mindre ændringer uden betydning for indhold eller mening.

Ikrafttrædelse

Det foreslås, at driftsoverenskomsten træder i kraft den 1. januar 2026.

Vedlagt sagen findes kopi af udkast til ny driftsoverenskomst samt gældende driftsoverenskomst og vedtægter.

Chef for Dagtilbud og Sundhed Helle Klinge deltager under punktet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde.

Lovgrundlag

Dagtilbudslovens §19, stk. 3.

Dialog og høring

Administrationen og Børnehuset Bifrost ved kontraktholder og bestyrelse har løbende været i dialog og holdt møder omkring udarbejdelse af ny driftsoverenskomst.

Vedlagte udkast til ny driftsoverenskomst er tilvejebragt i tæt samarbejde mellem parterne.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 14. august 2025, punkt 99:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Mira Saga Issa Bloch

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at driftsoverenskomst mellem Børnehuset Bifrost og Skanderborg Kommune godkendes med virkning fra 1. januar 2026.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Underskrevne vedtægter

Driftsoverenskomst 2008

Driftsoverenskomst mellem Børnehuset Bifrost og Skanderborg Kommune 2025

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 156: Godkendelse af projekt for ny daginstitution ved Langvad Bakker

82.06.00-P20-14-23

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til projektforslaget for ny daginstitution i Låsby (Langvad Bakker). Samtidig anmodes der om, at den resterende anlægsbevilling frigives.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den nye daginstitution i Langvad Bakker skal imødekomme det øgede kapacitetsbehov, der forventes i forbindelse med byudvikling af området.

Sagen har tidligere været behandlet af udvalg og Byråd på følgende tidspunkter:

- Børne- og Ungdomsudvalget vedtog den 3. marts 2022 procesplan for udarbejdelse af et idéoplæg for nyt dagtilbud i Langvad Bakker, Låsby
- Byrådet godkendte den 27. september 2023 idéoplægget for projektet
- Byrådet godkendte den 28. februar 2024 programoplæg for projektet.

Projektet omfatter opførelse af en ny daginstitution til 30 vuggestuebørn og 50 børnehavebørn samt 24 voksne fordelt på pædagogisk personale og øvrige medarbejdere med tilhørende udearealer og parkering. Byggeriet skal indrettes som et fleksibelt dagtilbud til 0-6 årige. Det skal indeholde fire fleksible 0-6 års grupperum.

Arkitektur og materialevalg

Der er ikke væsentlige ændringer i projektforslaget i forhold til programoplægget. Bygningen opføres i træ som et tema. Hvor det er konstruktivt muligt, er der valgt løsninger i træ, det gælder den bærende konstruktion (bærende facadekonstruktion, tagkonstruktion, bærende indervægge og søjler) såvel som den udvendige facadebeklædning.

Daginstitutionen er disponeret som en længebygning med en klar og tydelig funktionel struktur. Mod legepladsen er grupperummene samt grovgarderoberne placeret (mod øst), så det daglige flow mellem pædagogiske uderum og inderum hænger tæt sammen. Et udhæng danner skygge og ly helt tæt på huset, så udearealerne kan sættes i spil året rundt uanset vejret. I modsatte side af længen (mod vest) ligger personalemiljø, produktionskøkken samt depoter og teknikrum. Der er adgang til disse rum fra "bagsiden" af huset. Det betyder i praksis, at personalet kan møde uforstyrret ind på arbejde og fra personalemiljøet bevæge sig ud i den øvrige institution. Derudover kan varelevering til køkken og depot foregå uden at forstyrre børnene, ligesom adgang til teknikrummet også foregår adskilt fra de pædagogiske miljøer.

I forbindelse med disponering af byggeriet og valg af materialer skal der lægges stor vægt på, at drifts- og vedligeholdelsesudgifter begrænses mest muligt. Det betyder bl.a., at der især skal være opmærksomhed på, at der bygges i vedligeholdelsesvenlige materialer, og at der kan opnås et samlet energiforbrug, som er så lille som muligt.

Byrådet har den 29. marts 2023 besluttet, at alle fremtidige daginstitutioner skal disponeres med læringsrum i halvdelen af grupperummene samt overdækkede ophold i udearealerne til hver gruppe. Økonomien for dette er indeholdt i det samlede anlægsbudget.

Bæredygtighed og CO2

Det kommende byggeri skal planlægges og opføres i henhold til "Politik for Kommunalt byggeri i Skanderborg Kommune" med tilhørende standarder. Byggeriet skal være af en sådan kvalitet, at det også i fremtiden bevarer sin værdi. I materialevalg og håndværksmæssig udførelse skal det være gedigent.

Grundet bygningsreglement har strammet op på LCA krav i tillæg til BR18 med virkning fra 1. juli 2025, frafaldes byggepolitikens krav om at "bygge et niveau bedre end gældende bygningsreglement". Kravet ændres af den årsag, at tillæggets nye krav til LCA er lavere (hårdere), end oprindelige "et niveau bedre", selv efter oprindelig praksis for trappemodel er medregnet.

Da der blev indsendt ansøgning om byggetilladelse den 18. juni 2025, skal byggeriet følge de tidligere regler, og opføres med et krav på 12 kg pr. CO₂, som i Skanderborg ville betyde et krav på 10,5 kg pr. m², jf. Skanderborg Kommunes egne regler. Projektet har dog et lavere CO₂-aftryk end påkrævet. Ved aflevering af projektforslaget og myndighedsprojekt er CO₂-aftrykket således 8,5 kg pr. m².

Udbud- og entrepriseform

Rådgivningsopgaven har været udbudt i EU-udbud, hvor Pluskontoret Arkitekter A/S blev udpeget til at varetage opgaven.

Udbud af hovedentrepriser forventes igangsat i oktober 2025 mhp. kontrahering med entreprenør i december 2025.

Byrådet har tidligere besluttet, at opgaven til udførelse udbydes i hovedentreprise, og i begrænset licitation uden prækvalifikationsfase. Der indhentes 4-5 tilbud, hvoraf mindst 1-2 skal være uden for lokalområdet, jf. standard for byggestyring.

Ansvar, organisering og involvering

I henhold til "Standard for byggestyring i Skanderborg Kommune" ligger bygherrerollen hos Anlæg og Ejendomme, som er overordnet ansvarlig for de projekter, der skal gennemføres.

Kontraktholder og leder indgår i bygherreledelsesgruppen, som er kommet med input i forbindelse i processen frem til nu. Projektarbejdsgruppen vil fortsat blive inddraget i projektet frem mod indgåelse af entreprisekontrakt.

Tidsplan

Den forventede tidsplan for byggeriet er følgende:

- November - december 2025: Udbud/licitation
- Januar 2026: Forventet byggestart
- Marts 2027: Forventet ibrugtagning.

Chef for Anlæg og Ejendomme Henrik Littau-Jensen og chef for Dagtilbud og Sundhed Helle Klinge deltager på punktet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde.

Økonomi

Det er politisk besluttet, at byggeriet opføres i kvalitetsniveau C, og på den baggrund er den økonomiske ramme for ny daginstitution i Langvad Bakker fastlagt til 32,307 mio. kr. ekskl. moms.

Der er i Budget 2025 afsat følgende midler til projektet og den økonomiske ramme til daginstitutionen fordeler sig således:

Del	Udgift i kr.
Håndværkerudgifter	21.109.000
Øvrige udgifter	11.198.000
I alt	32.307.000

Der er tidligere givet anlægsbevilling på 3,3 mio. kr. til intern/ekstern rådgivning, forundersøgelser m.m. Nu søges der om anlægsbevilling på de resterende 29,0 mio. kr. til gennemførelse af anlægsarbejdet.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 8. august 2025, punkt 139:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 14. august 2025, punkt 102:

Materiale fremvist på mødet er vedlagt som bilag.

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at projektforslaget godkendes
- at der gives anlægsbevilling på 29,0 mio. kr. finansieret af det resterende afsatte rådighedsbeløb.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Bilag 1_tegningsmateriale

Præsentation_Langvad Bakker_BU-udvalgsmøde 14.08.25

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 157: Modernisering af Voerladegård Skole og etablering af faglokaler, fitness og foreningslokaler

02.00.00-A00-2-25

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til udmøntning af de 3 mio. kr., der blev afsat som medfinansiering/anlægstilskud til modernisering af Voerladegård Skole i budgetaftalen for Budget 2022-25.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet vedtog ved budgetaftalen for Budget 2022-25 at afsætte 3 mio. kr. til modernisering af Voerladegård Skole, herunder etablering af omklædningsfaciliteter og faglokaler. Det skete på baggrund af en ansøgning fra Foreningen Multisal i Voerladegård. Foreningen anmoder nu om godkendelse af projektet og udbetaling af bevillingen.

Projektet var af foreningen oprindeligt anslået til at koste 12 mio. kr., hvortil Byrådet besluttede at afsætte et tilskud på 3 mio. kr., og at det var en forudsætning med lokal medfinansiering. Efter en konkretisering af projektet forventer foreningen nu, at den fulde pris bliver ca. 8,9 mio. kr. Kommunens økonomiske bevilling udgør prisen 3,1 mio. kr. Hertil kommer 0,45 mio. kr. fra kommunens vedligeholdelsesbudget, idet der er tale om vedligeholdelsesopgaver, som med fordel kan udføres som en del af det samlede projekt. Den øvrige finansiering er tilvejebragt lokalt. Samlet set bygger projektet således fortsat på en høj andel af ekstern finansiering.

Indhold i moderniseringsprojektet

I forbindelse med anmodning om godkendelse af projektet har Foreningen Multisal i Voerladegård præciseret intentionerne med udvidelsen. Projektets formål er at tilføre Voerladegård Skole tidssvarende faglokaler og samtidig udforme disse til gavn og glæde for lokalbefolkningen udenfor normal skoletid. Dette skal bl.a. ske ved, at et skole-/produktionskøkken (madværksted) udnyttes til madlavning om aftenen, og som anvendes af skolen i dagtimerne i stedet for at transportere eleverne til Gl. Rye Skole. Der etableres kreative lokaler, som udnyttes til aktiviteter, der i samspil med frivillige om aftenen giver de lokale mulighed for at dyrke forskellige aktiviteter i lokalerne.

I projektet er der således tilstræbt en større udnyttelsesgrad og multianvendelighed af lokalerne (både de nye og de gamle). Derfor er der tænkt mange fritidsaktiviteter ind i projektet, f.eks. med mulighed for,

- at de unge kan game i lokalerne
- at musiklokalerne skal kunne benyttes oftere
- at salens aktiviteter skal kunne besøges fra loungeområdet, som i skoletiden er stillerum til elever med behov for større fordybelse i tingene
- at de nye opdeltede lokaler vil give mulighed for at mødes til en kop kaffe og i fællesskab "nørde" med egne ting.

Konkret etableres to tilbygninger til den eksisterende skole og multihal med samlet areal på 640 m² samt renovering og ombygning af eksisterende lokaler. Nybygningerne består af:

- Tilbygning 1 mod vest/syd med nyt hjerterum, madværksted og garderober på stueetage samt fitness og møderum på 1. sal på 380 m²
- Tilbygning 2 mod nord med depot på stueetage og musiklokale på 1. sal på 260 m².

Organisering

Foreningen Multisal i Voerladegård, som i forvejen har driften af Multisalen, som Skanderborg Kommune betaler en leje for at bruge, vil være byggherre på projektet. Foreningen er momsregistreret. Efter en drøftelse mellem foreningen og Skanderborg Kommune er der enighed om nedenstående oplæg til organisering af anlægsarbejdet.

Renovering og ombygning af eksisterende lokaler på skolen

Arbejdet gennemføres af Foreningen Multisal i Voerladegård med efterfølgende fremsendelse af faktura til Skanderborg Kommune. Denne del af projektet er vurderet til at koste 20 % af de samlede omkostninger svarende til ca. 1,8 mio. kr.

Opførelse af tilbygning 1 og 2 – i alt 640 m² nye bygninger i tilknytning til eksisterende byggeri

- De nye tilbygninger opføres på kommunal jord, som stilles vederlagsfrit til rådighed i lighed med grunden, som Multisal ligger på. Hertil kan det bemærkes, at multisal, skolens bygninger samt de kommende nye 640 m² alle ligger på én samlet matrikel
- Skanderborg Kommune udbetaler 750.000 kr. som anlægstilskud til Foreningen Multisal i Voerladegård, der herefter opfører de to tilbygninger
- Ejerskabet til de nyetablerede 640 m² ligger hos Foreningen Multisal i Voerladegård. Modellen svarer til den, der blev anvendt ved etablering af multisal. Kommunen betaler efterfølgende en leje på 100.000 kr. om året, som finansieres af 1 mio. kr. af det afsatte budgetbeløb. Det sker af hensyn til at optimere økonomien i projektet og hænger sammen med, at Foreningen Multisal i Voerladegård er momsregistreret.

Det bemærkes, at der er tale om et samarbejdsprojekt, hvor Multisal i Voerladegård er bygherre, som sørger for, at der vil blive indhentet konkurrencedygtige priser. Anlægsopgaven gennemføres via lokal forankring med de fordele, det kan give i form af sponsorater, rabatter og andet.

Generelt vil projektet blive kørt i tæt samspil mellem foreningen og kommunens administration mhp. at sikre en fremtidssikret løsning, herunder bl.a. valg af tekniske løsninger i forhold til vand, varme og el samt generel indretning. Der har været afholdt indledende møder tidligt i processen, hvor projektet er blevet drøftet.

Standard for byggestyring i Skanderborg Kommune

Det fremgår af Standard for byggestyring i Skanderborg Kommune, at Anlæg og Ejendomme har en særlig rolle i forhold til anlægsprojekter, hvor kommunen yder tilskud til et byggeri, som styres af selvejende institutioner eller andre eksterne parter.

Anlæg og Ejendomme har gennemgået projektet jf. byggestyringsreglerne og vurderer helt overordnet, at fokuspunkterne er overholdt, og projektet kan gennemføres. Se evt. bilag 2 for en nærmere beskrivelse.

Samarbejdsaftale og ny lejeaftale

I forbindelse med det nye anlægsprojekt skal der laves to aftaler:

- En samarbejdsaftale, der regulerer detaljer og aftaler i forbindelse med brug af byggeareal, praktiske ting i byggeprocessen samt aftaler om økonomi m.v. Aftalen vil tage afsæt i de hovedlinjer, der fremgår af nærværende sagsfremstilling
- En lejeaftale for kommunens brug af de nye m². Foreningen Multisal i Voerladegård har i forvejen ejerskabet til Multisal, som bruges af Skanderborg Kommune på baggrund af en lejeaftale. I forbindelse med det nye anlægsprojekt, laves der en ny samlet lejeaftale, som både omfatter Multisal og de nyetablerede m². Husleje for det nye er 100.000 kr.

Det anbefales, at administrationen bemyndiges til at udarbejde og indgå de to aftaler.

Generelt om samarbejdsmodellen

Overordnet set indebærer den beskrevne model, at en byggeopgave håndteres af en forening, der modtager kommunalt tilskud til realisering af projektet i nær tilknytning til Voerladegård Skoles bygninger. Modellen giver mulighed for, at et lokalområde kan løfte en lokalt prioriteret opgave – og formentlig med en fleksibel tilgang kan gøre det til omkostninger, der er lavere end, hvad et projekt af denne størrelse normalt vil koste. Det skal dog samtidig bemærkes, at hvis anlægsøkonomi og proces mod forventning ikke holder, så vil der være en risiko for, at kommunen overtager et ufærdigt byggeri og evt. omkostninger til færdiggørelse.

Chef for Anlæg og Ejendomme Henrik Littau-Jensen og chef for Skoler og PPR Peter Bech Milsgaard deltager under punktet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde.

Økonomi

Det fulde anlægsprojekt forventes at koste 8,9 mio. kr., som finansieres på følgende vis.

Finansieringskilde	Beløb
Gl. Skanderborg	1.000.000 kr.
Købmand Herman Sallings fond	700.000 kr.

Norlys	150.000 kr.
Frivilligt arbejde	500.000 kr.
Egen finansiering	2.000.000 kr.
Låneramme fra Jyske Bank	2.000.000 kr.
Kommunal bevilling*	2.550.000 kr.
Total	8.900.000 kr.

*Note: Kommunen har i alt afsat et budget på 3,55 mio. kr. til projektet, men 1 mio. kr. af den kommunale bevilling ydes som en efterfølgende lejebetaling, og indgår derfor ikke i finansieringen på anlægsarbejdet.

Kommunens finansieringsbidrag på i alt 3,55 mio. kr. deles i tre:

- 1,8 mio. kr. betales til Foreningen Multisal i Voerladegård som betaling for renovering og modernisering af eksisterende lokaler på skolen
- 0,75 mio. kr. udbetales som anlægstilskud til foreningen i Voerladegård som delfinansiering af nyetablering af 640 m²
- Som et led i kommunens finansiering af projektet, ydes 1 mio. kr. af det afsatte beløb som en årlig lejeudgift på 100.000 kr. Det fremgår af lånebekendtgørelsen, at når der indgås lejemål, så skal der ske deponering. Det fremgår videre af bekendtgørelsen, at opsagte lejemål kan anvendes til reduktion eller neutralisering af deponeringsforpligtelsen i samme år som lejemål indgås. I dette tilfælde er der opsagt lejemål vedrørende pavilloner i Svaneparken for 4,6 mio. kr., hvorfor 1 mio. kr. af dette beløb foreslås anvendt til at neutralisere deponeringsforpligtelsen, som således ikke får likviditetsmæssige konsekvenser.

Afledte driftsomkostninger

Da der blev afsat 3 mio. kr. ved Budget 2022-25, blev der ikke taget stilling til afledte driftsudgifter, som ellers normalt indarbejdes. De samlede afledte driftsomkostninger på de nye 640 m² bygninger er beregnet til at udgøre 240.000 kr. om året. Det dækker over udgifter til vand, varme, el, rengøring, teknisk service, indvendigt vedligehold og forsikring. Da ca. halvdelen af de nye kvadratmeter primært bruges af Skanderborg Kommune, skal der afsættes et årligt driftsbudget på 120.000 kr. Kommunen vil samtidigt kunne spare 21.000 kr. om året til transport ifm. madkundskabsundervisningen på Gl. Rye Skole, hvorfor den kommunale merudgift udgør 99.000 kr. Det resterende beløb på 120.000 kr. betales af Foreningen Multisal i Voerladegård.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 8. august 2025, punkt 140:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet, og til orientering i Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, den 13. august 2025, punkt 61:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 14. august 2025, punkt 104:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at ombygningsprojektet godkendes
- at 0,75 mio. kr. udbetales til Foreningen Multisal i Voerladegård i 2026 som anlægstilskud
- at 1,8 mio. kr. af tilskuddet betales til Foreningen Multisal i Voerladegård i 2026 for renovering og modernisering af skolelokaler
- at de to ovenstående bevillinger finansieres af rådighedsbeløbet til Foreningen Multisal i Voerladegård på investeringsoversigten i 2027
- at Skanderborg Kommune betaler en leje på 100.000 kr. pr. år fra 2027 for brugsret til 640 m² tilbygning på skolen, og behandler deponeringsproblematikken i overensstemmelse med det i økonomiafsnittet beskrevne
- at lejen finansieres af den resterende del af det afsatte beløb (1 mio. kr.), dels af 0,450 mio. kr. af kommunens vedligeholdelsesbudget i 2027 samt den resterende del af rådighedsbeløbet til Foreningen Multisal i Voerladegård på investeringsoversigten i 2027
- at der afsættes 240.000 kr. i budgettet fra 2027 til afledte driftsudgifter finansieret af
 - betaling fra Multisal Voerladegaard på 120.000 kr. årligt
 - sparet transport til madkundskabsundervisning på Gl. Rye skole med 21.000 kr. årligt
 - resterende beløb på 99.000 kr. årligt finansieres af kassen
- at administrationen bemyndiges til
 - at indgå samarbejdsaftale om detaljer i forbindelse med brug af byggeareal, praktiske ting i byggeprocessen samt aftaler om økonomi
 - at indgå lejeaftale vedrørende kommunens brug af multisal og de nye m².

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet, og til orientering i Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Bilag 1_Bygningstegninger

Bilag 2_Vurdering af projektet jf. byggestyringsreglerne

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 158: Diverse bygningsændringer på bygninger under Børn og Unge

82.06.00-P20-6-25

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til bevilling af penge til en række tilpasninger og justeringer af bygninger under Børn og Unge.

Sagsfremstilling

Børn og Unge og Anlæg og Ejendomme ser behov for en række bygningsjusteringer på udvalgte bygninger under Børn og Unge. Ændringerne foreslås finansieret via bevilling fra ”Pulje til kapacitetsudfordringer – herunder også Ejer Bavnehøj”.

Børnehuset Stadion Allé i Ry og børnehuset Bakkely i Ry

Det forventes, at Arbejdstilsynet vil udstede påbud vedrørende køkkenerne i de to børnehaver. Der er derfor udarbejdet løsningsforslag, så rammerne lever op til arbejdsmiljøkravene, og der dagligt kan laves varm mad til henholdsvis 54 og 60 børn (normeringstal pr. 1. august 2025). Den nye indretning er budgetteret til at koste i alt 1.450.000 kr. for de to børnehuse.

Børnehuset Guldsmeden i Skovby

Børnehuset Guldsmeden er presset af høje børnetal. Der er behov for justering af to skillevægge af hensyn til akustik og brandforhold mhp. at understøtte kapaciteten. En ændring budgetteres at koste ca. 200.000 kr.

Vrold Børnehus

Tre overdækninger er tidligere opført uden byggetilladelse. En lovliggørelse kræver ny vurdering af hele institutionen af en certificeret brandrådgiver, hvilket vil være omkostningstungt, da det bl.a. vil kræve sprinkling af hele bygningen. De tre overdækninger skal derfor fjernes, og herefter skal det vurderes, om der kan etableres tilstrækkelig overdækning i en udformning fri af den øvrige bygningsmasse, så man undgår sprinkling af den eksisterende bygning. Ændring budgetteres til at koste 800.000 kr.

Gl. Rye Skole

Der var brug for opsætning af skillevæg på Gl. Rye Skole på grund af kapacitetsudfordringer. Løsningen er gennemført, da der er behov for ekstra lokalekapacitet fra august 2025. Ombygningen har kostet 360.000 kr., der i første omgang er finansieret via vedligeholdelsesmidlerne. Det foreslås, at beløbet finansieres endeligt via puljen til kapacitetsudfordringer.

Højboskolen

Der er behov for at flytte Makerspace (kreativt læringsrum, hvor elever og lærere får adgang til både digitale og analoge værktøjer) og i stedet indrette tre klasselokaler. I forlængelse heraf etableres der Makerspace i andre lokaler på skolen. Ombygningen forventes at koste 1.000.000 kr., der i første omgang finansieres via vedligeholdelsesmidlerne. Løsningen er igangsat, da der var behov for en anden løsning fra august 2025. Det foreslås, at beløbet endeligt finansieres via puljen til kapacitetsudfordringer.

Virring Skole – kælder og brandmæssige forhold

Kælderen under Blok D på Virring Skole er oprindeligt etableret i 1962 som sikringsrum. Kælderen er for mange år siden taget i brug til forskellige formål med ophold for elever i Virring Skole. I nyere tid er der indrettet ungdomsklub. Kælderen har et areal ca. 260 m² og rumhøjde på ca. 2,5 m. Der er ingen dagslys i rummene ligesom forskellige flugtveje er blokeret med møbler m.v. Rummene er delvist ventileret via naturlig ventilation, og væggene er delvist isolerede. Belysningen er svag og ikke nutidig. I forbindelse med en generel screening for radon i 2022 viste det sig, at radontallene for kælderen er for høje. I forlængelse heraf blev man opmærksom på, at kælderlokalet ikke er godkendt til den aktuelle anvendelse. Virring Skole mangler egnede lokaler til ungdomsklub og SFO-formål.

Anlæg og Ejendomme vurderer i samarbejde med Børn og Unge, at opgradering af kælderen vil være den bedste løsning. Kælderrummet foreslås ombygget således, at kravet om flugtveje og dagslys er overholdt. Ligeledes efterisoleres ydervægge, og der indsættes nyt ventilationsanlæg, som skal nedbringe radonindholdet i luften. Derudover skal rummets ydervæg mod vest frigraeves og sammenbygges med frigravningen i det syd/vestlige hjørne. Endeligt skal der etableres

seks vindues- og dørhuller, som opfylder kravet til dagslys og flugtveje. De foreslåede ændringer omkring kælderen forventes at koste 1,6 mio. kr.

I forlængelse af en brandteknisk undersøgelse i 2023 har Virring Skole nogle brandtekniske forhold andre steder på skolen, der bør løses samtidig med arbejdet omkring kælderen. Det handler bl.a. om udskiftning af døre, fjernelse af reoler samt tekniske forhold omkring en foldevæg. Samlet set vurderes de nødvendige brandtekniske foranstaltninger at beløbe sig til ca. 600.000 kr.

Tidsplan for projekterne

På grund af presserende udvidelsesbehov har det været nødvendigt at gennemføre nogle af de beskrevne projekter i løbet af sommerferien. Det gælder for flytning af Makerspace og indretning af klasselokaler på Højboskolen samt opsætning af skillevæg på Gl. Rye Skole.

Projekterne vedrørende Virring Skole samt de tre børnehuse forventes gennemført i løbet af efteråret 2025.

Chef for Anlæg og Ejendomme Henrik Littau-Jensen, chef for Dagtilbud og Sundhed Helle Klinge og chef for Skoler og PPR Peter Bech Milsgaard deltager under punktet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde.

Økonomi

De foreslåede løsninger koster 6.010.000 kr. med følgende fordeling:

Lokalitet og ombygningsopgave	Beløb, kr.
Børnehuset Stadion Allé i Ry og børnehaven Bakkely - indretning af køkkener	1.450.000
Børnehuset Guldsmeden i Skovby - ombygning ved skillevægge	200.000
Vrold Børnehus - ombygning af overdækning	800.000
Gl. Rye Skole - opsætning af skillevægge	360.000
Højboskolen - flytning af Makerspace og indretning af tre klasselokaler	1.000.000
Virring Skole - ombygning af kælder og brandteknik	2.200.000
I alt	6.010.000

Beløbet på 6.010.000 kr. foreslås finansieret via bevilling fra ”Pulje til kapacitetsudfordringer – herunder også Ejer Bavnehøj”, hvor der p.t. er afsat i alt 15,3 mio. kr. med følgende fordeling. Pengene finansieres fra beløbene i 2025 og 2026.

2025	2026	2027	2028	2029	2030
0,7	8,6	3,0	1,0	1,0	1,0

Efter en nærmere analyse af behovene ved Ejer Bavnehøj er det administrationens vurdering, at de nødvendige ændringer ved Ejer Bavnehøj vil være mindre omfattende end først forventet. Der er således økonomisk råderum til, at puljen kan bruges til finansiering af de beskrevne bygningsændringer til i alt 6.010.000 kr.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 8. august 2025, punkt 141:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 14. august 2025, punkt 103:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at de beskrevne bygningsjusteringer godkendes
- at der bevilges 6.010.000 kr. i 2025, finansieret af de afsatte rådighedsbeløb i 2025 og 2026 i puljen til ”Kapacitetsudfordringer – herunder også Ejer Bavnehøj”.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 159: Borgerrådgiverens årsberetning for 2024

00.01.00-K07-1-25

Resumé

Byrådet modtager her Borgerrådgiverens beretning for 2024. I beretningen redegør Borgerrådgiveren for sin virksomhed samt for de henvendelser, Borgerrådgiveren har modtaget i løbet af året.

Sagsfremstilling

Skanderborg Kommune har siden 2012 haft en borgerrådgiver, hvis arbejde handler om sikring af borgernes retssikkerhed og hjælp til kommunikation mellem borger og administration. Borgerrådgiveren er ansat med direkte reference til Byrådet og arbejder uafhængigt af administrationen.

Ved behandling af sagen på byrådsmødet vil Borgerrådgiveren kort præsentere Byrådet for sin årsberetning for 2024. Årsberetningen er vedlagt som bilag til dagsordenspunktet.

Om antallet af henvendelser til Borgerrådgiveren

Borgerrådgiveren har i 2024 registreret i alt 221 henvendelser i Skanderborg Kommune. Til sammenligning er der i de seneste tre år registreret følgende antal henvendelser:

År	Antal henvendelser
2021	419
2022	338
2023	219

Antallet af henvendelser i 2024 er således på samme relativt lave niveau, som tilfældet var i 2023.

Henvendelserne i hhv. 2023 og 2024 fordeler sig på områderne således:

Område	Antal henvendelser 2023	Antal henvendelser 2024
Arbejdsmarked og Social	44	66
Børn og Unge	80	63
Sundhed, Omsorg og Handicap	51	58
Økonomi, Digitalisering og Indkøb	5	14
Plan, Teknik og Miljø	13	13
Anlæg og Ejendomme	0	1
Udvikling, Kultur og Erhverv	0	0
Byrådssekretariatet og HR	0	0
Skanderborg Kommune generelt	13	1
Udenfor Borgerrådgiverens	13	5

kompetence

75 % af de henvendelser, der er kommet i løbet af 2024, er håndteret ved, at Borgerrådgiveren har givet de pågældende borgere råd, vejledning og sparring i forhold til deres oplevelser af sagsforløbene. For mange af disse sager gælder det, at borgerne har et ønske om at drøfte deres sagsforløb med en uvildig part for at sikre sig, at processen foregår efter gældende regler. Disse sager har især handlet om spørgsmål til sagsbehandlingsforløbet og til de konkrete afgørelser.

For 18 % af henvendelserne gælder det, at Borgerrådgiveren har fundet anledning til at involvere administrationen enten via en direkte dialog eller ved en egentlig klage over sagsforløbet. Disse sager har især handlet om lang sagsbehandlingstid, manglende svar, hjælp til ansøgninger og spørgsmål til afgørelser.

De resterende henvendelser er håndteret via møder med administrationen m.v.

Til sammenligning med andre kommuner er der i 2024 registreret følgende antal henvendelser:

Kommune	Antal henvendelser 2024	Antal henvendelser 2024 pr. 1.000 indbyggere	Indbyggertal pr. 1. januar 2024
Skanderborg Kommune	221	3,4	65.205
Favrskov Kommune	214	4,3	49.377
Hedensted Kommune	257	5,4	47.725
Horsens Kommune	361	3,7	97.392
Norddjurs Kommune	288	7,8	36.773
Odder Kommune	138	5,8	23.896
Randers Kommune	442	4,4	99.974
Skive Kommune	241	5,4	44.739

Om Borgerrådgiverens anbefalinger

Med baggrund i de 221 henvendelser, der er modtaget i 2024, og den dialog, der har været med borgerne og administrationen, har Borgerrådgiveren følgende anbefalinger:

- at der løbende er opmærksomhed på retssikkerhedslovens bestemmelser om hurtig sagsbehandling, som efter Borgerrådgiverens opfattelse er en af de vigtigste retssikkerhedsgarantier for borgerne. Det er Borgerrådgiverens erfaring, at et højnet fokus herpå ofte har en positiv effekt på borgerens tillid til kommuner i almindelighed
- at der er fortsat opmærksomhed på vigtigheden af at besvare borgernes henvendelser, og på fremsendelse af kvittering til borgeren for modtagelse af deres ansøgninger samt her at oplyse om, hvornår borgeren kan forvente svar eller afgørelse
- at administrationen særligt i de komplekse og langstrakte sagsforløb, med jævne mellemrum og af egen drift opdaterer borgerne omkring sagsforløbet for at imødekomme deres behov for vejledning. Vejledningspligten følger af både forvaltningsloven, almindelige retsgrundsætninger og god forvaltningsskik.

En konkret henvendelse har desuden givet anledning til, at Borgerrådgiveren fremhæver, at brug af smileys i interne mails bør undlades, da det kan svække borgernes tillid til kommunen.

Om Borgerrådgiverens samarbejde med administrationen i Skanderborg Kommune

Som det også er fremhævet tidligere år, er det fortsat Borgerrådgiverens oplevelse, at der er et godt og konstruktivt samarbejde med administrationen i Skanderborg Kommune.

Konkret lægger Borgerrådgiveren op til, at administrationen er opmærksom på muligheden for at invitere Borgerrådgiveren til præsentations- og dialogmøder med henblik på styrke kendskabet til funktionen og samarbejdet yderligere.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Koncernledelsen, den 8. august 2025, punkt 120:

Koncernledelsen vedtog

- at tage Borgerrådgiverens årsberetning til efterretning.

Sagen fremsendes til direktionen, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Karen Margrethe H. Madsen

Beslutning fra Direktionen, den 11. august 2025, punkt 148:

Direktionen vedtog

- at tage Borgerrådgiverens årsberetning til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Borgerrådgiveren indstiller,

- at årsberetningen tages til efterretning.

Sagen fremsendes til direktionen, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille til Byrådet,

- at Borgerrådgiverens årsberetning tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke

Bilag

Borgerrådgiverens beretning - Skanderborg 2024

Fraværende Christina Bottke

Punkt 160: Behandling af Social- og Boligministeriets danmarkskort

27.69.04-A00-1-18

Resumé

Med denne sag behandles Social- og Boligministeriets danmarkskort over omgørelsesprocenter på socialområdet.

Sagsfremstilling

Behandling af danmarkskortet

Danmarkskortet blev sidst behandlet politisk i Skanderborg Kommune i august-september 2024. Danmarkskortet viser alle kommuner og andelen af kommunens omgjorte sager – dvs. sager der er hjemvist eller ændret ved Ankestyrelsen – indenfor social-, voksenhandicap- og børnehandicapområderne.

Det følger af retssikkerhedslovens § 79 b, at Byrådet inden udgangen af det år, hvor Social- og Boligministeriet offentliggør danmarkskort over omgørelsesprocenter på socialområdet, skal behandle danmarkskortet på et møde i Byrådet. Kravet indebærer, at der hvert år skal ske en aktiv politisk drøftelse af danmarkskortet.

Det danmarkskort, der er offentliggjort i 2025, og som omhandler omgørelsesprocenterne for 2024, skal derfor behandles på et byrådsmøde inden udgangen af 2025. Det senest offentliggjorte danmarkskort kan findes på [Social- og Boligministeriets hjemmeside](#)

Præcisering vedrørende Ankestyrelsens beregning af omgørelsesprocenten

Der anvendes tre begreber, når Ankestyrelsen udregner omgørelsesprocenter:

- **Stadfæstelse:** Ankestyrelsen er enig i kommunens afgørelse, og der foretages ingen ændringer
- **Ændring/ophævelse:** Ankestyrelsen er helt eller delvis uenig i kommunens afgørelse og ændrer/ophæver den
- **Hjemvisning til fornyet behandling:** Hvis der eksempelvis mangler oplysninger, som Ankestyrelsen ikke selv kan indhente, sender styrelsen sagen tilbage til myndigheden, der herefter skal genoptage sagen og afgøre den på ny.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves kaldes det, at kommunens afgørelse bliver omgjort. Det hedder det, selvom en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at afgørelsen bliver ændret. Omgørelsesprocenten er derfor andelen af sager, der bliver omgjort (hjemvist, ændret eller ophævet) af Ankestyrelsen. Omgørelsesprocenten udregnes således ud fra den del af det samlede antal sager, som påklages til Ankestyrelsen. Den viser dermed ikke noget om kvaliteten i den store andel af sager, der ikke behandles af Ankestyrelsen. Det fremgår af vejledningen til danmarkskortet, at omgørelsesprocenterne således ikke kan bruges som grundlag for en vurdering af den generelle kvalitet af kommunernes sagsbehandling. I vedhæftede læsevejledning fra Social- og Boligministeriet er beregningen af omgørelsesprocenterne nærmere beskrevet.

Omgørelsesprocenterne for Skanderborg Kommune

Danmarkskortet over omgørelsesprocenterne udarbejdes inden for tre områder - socialområdet som helhed, børnehandicapområdet og voksenhandicapområdet. De to sidstnævnte indeholder en række specifikke paragraffer i serviceloven.

Nedenstående tabeller viser udviklingen i omgørelsesprocenterne igennem de seneste år.

Socialområdet

Kortet viser følgende:

	2022	2023	2024	
Socialområdet generelt for Skanderborg Kommune	Afgørelse i alt	105 stk.	108 stk.	88 stk.
	Omgørelsesprocent	47 %	35 %	40 %

	- heraf ændrede eller ophævede	6 %	10 %	9 %
	- heraf hjemviste	41 %	25 %	31 %
	Stadfæstelsesprocent	53 %	65 %	60 %
Socialområdet generelt på landsplan	Omgørelsesprocent	38 %	39 %	45 %

Kilde: Social- og Boligministeriet. Pga. afrunding vil procenttal for ændringer og hjemvisninger i tabellen ikke altid summere op til omgørelsesprocenten.

Kommentar til omgørelsesprocenterne

Tallene vedrørende det sociale område omfatter alle bestemmelser i serviceloven, hvor der er kommunal klageadgang, dvs. både børne- og voksenområdet. Ankestyrelsens samlede antal afgørelser kan således ses i forhold til det samlede antal sager i Skanderborg Kommune i 2024. Her har Skanderborg Kommune samlet behandlet mere end 11.500 sager på socialområdet. Ankestyrelsen har truffet afgørelser i 88 sager, hvilket svarer til 0,8 % af det samlede antal sager i Skanderborg Kommune. Af de 88 sager har Ankestyrelsen omgjort og dermed enten ændret eller hjemvist 35 afgørelser. Det svarer til 0,3 % af det samlede antal sager.

Skanderborg Kommune arbejder aktivt med afgørelserne fra Ankestyrelsen. Afgørelserne bruges til at identificere eventuelle indsatsområder. Der er en særlig opmærksomhed på at udtrække generel læring fra sager, som hjemvises til fornyet behandling.

Generel kommentar til sager vedrørende merudgifter, som indgår i tallene for både børnehandicap og voksenhandicap

Blandt landets kommuner er der generelt enighed om, at reglerne for merudgifter er vanskelige at navigere i – både for borgere og rådgivere. For at imødekomme disse udfordringer har Folketinget vedtaget ændringer i barnets lov og serviceloven, som træder i kraft den 1. september 2025. Med ændringerne indføres et mere ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensation til både børn, unge og voksne. Samtidig ændres betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse. Formålet med lovændringen er at skabe større gennemsigtighed, ens praksis på tværs af kommuner og dermed færre hjemvisninger fra Ankestyrelsen.

Børnehandicap

Kortet viser følgende:

		2022	2023	2024
Børnehandicapområdet for Skanderborg Kommune	Afgørelse i alt	23 stk.	46 stk.	52 stk.
	Omgørelsesprocent	30 %	46 %	42 %
	- heraf ændrede eller ophævede	0 %	11 %	8 %
	- heraf hjemviste	30 %	35 %	35 %
	Stadfæstelsesprocent	70 %	54 %	58 %
Børnehandicapområdet på landsplan	Omgørelsesprocent	49 %	48 %	49 %

Kilde: Social- og Boligministeriet. Pga. afrunding vil procenttal for ændringer og hjemvisninger i tabellen ikke altid summere op til omgørelsesprocenten.

Kommentar til tallene for børnehandicap

I 2024 er der i Skanderborg Kommune behandlet 88 sager i Ankestyrelsen på socialområdet, og her relaterer 52 af ankesagerne sig til Myndighed, Børn og Unge specifikt på handicapområdet.

Der er i Myndighed, Børn og Unge samlet set truffet 1.809 afgørelser i 2024 på socialområdet, og af disse vedrører 463 af afgørelserne specifikt handicapområdet.

I henhold til de 52 ankesager har Ankestyrelsen stadfæstet 30 sager, hjemvist 18 sager og ændret/ophævet fire sager. De 52 sager, der er anket til Ankestyrelsen, svarer til, at 2,9 % af alle afgørelser truffet i 2024 er anket til Ankestyrelsen. Set i forhold til det samlede antal afgørelser i 2024, svarer omgørelsessagerne til, at Ankestyrelsen har omgjort 1,2 % af alle afgørelser truffet i 2024.

I forhold til tallene fra 2023 er der i 2024 truffet 138 flere afgørelser i Myndighed, Børn og Unge på socialområdet. Specifikt på handicapområdet er der truffet 42 færre afgørelser.

Omgørelsesprocent 2024: Sagstallet, som udgør omgørelsesprocenten på de 42 %, er 22 sager, svarende til de fire ændret/ophævede sager og de 18 hjemviste sager. Disse tal indikerer, at Ankestyrelsen har ændret Skanderborg Kommunes afgørelse i fire sager og hjemvist 18 sager, hvor Skanderborg Kommune skal behandle sagen igen.

Omgørelsesprocenten er faldet fra 46 % i 2023 til 42 % i 2024. Aktuelt ses det fortsat, at omgørelsesprocenterne på børnehandicapområdet i Skanderborg Kommune ligger bedre end landsgennemsnittet for 2024.

Der er et kontinuerligt fokus på at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen på børnehandicapområdet, og der vurderes – ud over omgørelser i ankesager – ikke at være generelle mangler i sagsbehandlingen. Børnehandicapområdet arbejder løbende med at imødekomme og efterleve skærpede krav til dokumentation og sagsbehandling, særligt i lyset af den komplekse lovgivning på området, og Ankestyrelsens fokus på, at sagerne er tilstrækkeligt oplyst. Det gælder især i forhold til barnets lov §§ 86 og 87 (merudgiftsydelser og tabt arbejdsfortjeneste), hvor det fortsat er en prioritet at sikre det rette faglige niveau i sagsbehandlingen samt reducere omgørelsesprocenten i ankesagerne.

I Familierådgivningen ses hjemvisninger oftest som følge af mangelfulde sagsoplysninger. Derfor igangsættes undervisning af rådgiverne med fokus på officialprincippet og betydningen af et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag forud for en afgørelse. Derudover gennemføres løbende ledelsestilsyn i Myndighed med henblik på at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen og sikre borgernes retssikkerhed.

Voksenhandicap

Kortet viser følgende:

		2022	2023	2024
Voksenhandicapområdet - Skanderborg Kommune	Afgørelse i alt	32 stk.	19 stk.	6 stk.
	Omgørelsesprocent	56 %	32 %	50 %
	- heraf ændrede eller ophævede	13 %	11 %	0 %
	- heraf hjemviste	44 %	21 %	50 %
	Stadfæstelsesprocent	44 %	68 %	50 %
Voksenhandicapområdet på landsplan	Omgørelsesprocent	39 %	37 %	40 %

Kilde: Social- og Boligministeriet. Pga. afrunding vil procenttal for ændringer og hjemvisninger i tabellen ikke altid summere op til omgørelsesprocenten.

Kommentar til tallene for voksenhandicap

Tallene for voksenhandicapområdet vedrører fire paragraffer i serviceloven - § 95 kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, § 96 borgerstyret personlig assistance, § 97 ledsagerordning og § 100 merudgifter.

Skanderborg Kommune har samlet i 2024 behandlet 144 sager på voksenhandicapområdet.

Omgørelsesprocenten udgøres af tre sager:

- To sager om borgerstyret personlig assistance efter § 96 i serviceloven, som er hjemvist til fornyet behandling. De to sager udgør 4 % af det samlede antal sager efter § 96
- En sag om merudgifter efter § 100 i serviceloven, som er hjemvist til fornyet behandling. Sagen udgør 2 % af det samlede antal sager efter § 100.

Der er på disse to sagsområder løbende et fokus på at løfte kvaliteten i sagsbehandlingen, og det vurderes ikke, at der ud over omgørelserne kan konstateres generelle mangler i sagsbehandlingen.

Sagen behandles i direktionen, Sundheds- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget samt Børne- og Ungdomsudvalget, inden den fremsendes til behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Lovgrundlag

I 2022 blev der vedtaget skærpede krav til Byrådets behandling af danmarkskortet. Kravene betød, at:

- Byrådet i forbindelse med behandlingen af danmarkskortet eksplicit skulle tage stilling til, hvorvidt der var behov for at udarbejde en handlingsplan til styrkelse af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling.
- Referat fra byrådsmødet, hvor danmarkskortet har været behandlet, skulle fremsendes til Ankestyrelsen senest fire uger efter behandlingen
- Byrådet skulle oplyse Ankestyrelsen om, hvorvidt Byrådet havde besluttet at udarbejde en handlingsplan
- Byrådet skulle, såfremt der ikke blev iværksat en handlingsplan, senest fire uger efter Byrådets behandling orientere Ankestyrelsen med en beskrivelse af baggrunden for, at Byrådet havde valgt ikke at iværksætte en handlingsplan.

Hvis Byrådet havde besluttet at udarbejde en handlingsplan, skulle denne ikke sendes ind til Ankestyrelsen.

Disse skærpede krav til kommunalbestyrelsens behandling af danmarkskortet blev afskaffet som led i en afbureaukratisering med virkning fra den 1. januar 2025.

Dialog og høring

Handicap- og Psykiatrirådet samt Seniorrådet får orientering om danmarkskortet på rådsmøderne i september/oktober 2025 efter behandlingen i Byrådet.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 8. august 2025, punkt 138:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap, chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget samt Børne- og Ungdomsudvalget, inden den fremsendes til behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, den 12. august 2025, punkt 88:

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap, chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Arbejdsmarkedsudvalget samt Børne- og Ungdomsudvalget, inden den fremsendes til behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, den 13. august 2025, punkt 56:

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Arbejdsmarked og Social, chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, inden den fremsendes til behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Morten Møller og Karen Schack Lindemann

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, den 14. august 2025, punkt 106:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Arbejdsmarked og Social, chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap og chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap, chefen for Arbejdsmarked og Social og chefen for Børn og Unge indstiller,

- at orientering om Social- og Boligministeriets danmarkskort tages til efterretning
- at orientering om afbureaukratisering og heraf følgende bortfald af skærpede krav til Byrådets behandling af danmarkskortet tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget samt Børne- og Ungdomsudvalget, inden den fremsendes til behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille til Byrådet,

- at orienteringen om Social- og Boligministeriets danmarkskort tages til efterretning
- at orienteringen om afbureaukratisering og heraf følgende bortfald af skærpede krav til Byrådets behandling af danmarkskortet tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Bilag

Læsevejledning til danmarkskort, 03.06.2025

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 161: Tilføjelse til Styrelsesvedtægt pr. 1. januar 2026, stedfortræder til Sundhedsrådet

00.01.00-A00-108-24

Resumé

Der lægges op til en tilføjelse til styrelsesvedtægten for Skanderborg Kommune pr. 1. januar 2026 vedrørende udpegning af en eller flere stedfortrædere for kommunens repræsentant i Sundhedsrådet.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 27. maj og den 25. juni 2025 en ny styrelsesvedtægt pr. 1. januar 2026. Efterfølgende har KL udsendt notat om ændringer i styrelsesvedtægten affødt af lovvedtagelse om sundhedsrådene. Heraf fremgår det, at det også skal fastlægges i styrelsesvedtægten, hvem der er stedfortræder for den kommunale repræsentant i Sundhedsrådet.

Om udpegningen af stedfortræder er følgende fastlagt med den nye lovgivning:

Kommunalbestyrelsen skal vælge en (eller flere) stedfortræder(e) for det kommunale medlem i sundhedsrådet. Stedfortræderen kan være borgmesteren, en viceborgmester, en udvalgsformand eller en udvalgsnæstformand, men ikke et menigt medlem af kommunalbestyrelsen. Hvis kommunalbestyrelsen vælger flere stedfortrædere, skal der være en stedfortræderrækkefølge.

Det skal fastsættes i kommunens styrelsesvedtægt inden det konstituerende møde, hvilket hverv en stedfortræder for kommunens repræsentant i Sundhedsrådet varetager. Valg af stedfortrædere kan ændres i styrelsesvedtægten i funktionsperioden.

På den baggrund foreslås det, at § 24 i Skanderborg Kommunes Styrelsesvedtægt tilføjes et stk. 2, hvor det bestemmes, hvilket hverv en eller flere stedfortrædere for kommunens repræsentant i Sundhedsrådet varetager. § 24 kommer dermed til at have følgende indhold:

§ 24

Skanderborg Kommune repræsenteres i Sundhedsrådet ved formanden for Sundheds- og Omsorgsudvalget

Stk. 2

Stedfortræder(e) for formanden for Sundheds- og Omsorgsudvalget i Sundhedsrådet er - i nævnte rækkefølge, hvis der udpeges flere - borgmesteren, 1. viceborgmester, 2. viceborgmester, formanden for et nærmere bestemt stående udvalg eller næstformanden for et nærmere bestemt stående udvalg.

Dialog og høring

-

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

- at Økonomi- og Erhvervsudvalget afgiver indstilling til Byrådet om bestemmelse i styrelsesvedtægten (§ 24, stk. 2) om udpegning af stedfortræder(e) for formanden for Sundheds- og Omsorgsudvalget i Sundhedsrådet.

Det bemærkes, at vedtagelse af en revideret styrelsesvedtægt forudsætter to behandlinger i Byrådet, hvorfor sagen fremsendes til Byrådets 2. behandling af sagen den 24. september 2025.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille til Byrådet,

- at følgende tilføjes som stk. 2 til § 24 i Skanderborg Kommunes styrelsesvedtægt: 'Stedfortræder for formanden for Sundheds- og Omsorgsudvalget i Sundhedsrådet er næstformanden for Sundheds- og Omsorgsudvalget.'

Sagen fremsendes til behandling i Byrådet ved de kommende to møder, idet det bemærkes, at vedtagelse af en revideret styrelsesvedtægt forudsætter to behandlinger i Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 162: Godkendelse af nye medlemmer til Kunstråd Skanderborg

20.00.00-G01-38-23

Resumé

Byrådet anmodes om at godkende nye medlemmer til Kunstråd Skanderborg og orienteres samtidig om ændring af den administrative repræsentation i rådet.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede den 28. februar 2024 at godkende forslag til nye vedtægter for Kunstråd Skanderborg med den ændring, at Byrådet skal godkende nye medlemmer i Kunstrådet.

Kunstrådsmedlemmerne Noelia Mora Solvez (professionel billedkunstner) og Klavs Andresen (foreningsrepræsentant) fratræder deres poster i Kunstråd Skanderborg med virkning fra den 31. juli 2025, og i henhold til rådets vedtægter er der gennemført en åben ansøgningsrunde for at finde to nye medlemmer. Der indkom i alt fire ansøgninger. Kun én ansøger opfyldte kriterierne for at blive udpeget som professionel kunstner. Ansøgeren, billedkunstner Line Sandvad Mengers, vurderes som en stærkt kvalificeret kandidat, og indstilles derfor af Kunstrådet til posten. De øvrige tre ansøgere søgte som foreningsrepræsentanter. På baggrund af en faglig vurdering og intern drøftelse har Kunstrådet valgt at indstille Poul Riis som det bedst kvalificerede bud på den anden ledige plads i rådet baseret på en stærk tilknytning til det frivillige kunstneriske miljø i kommunen.

Line Sandvad Mengers (professionel billedkunstner)

Line Sandvad Mengers har en stor og bred erfaring inden for det billedkunstneriske felt. Hun har ud over at være udøvende kunstner en international master i kuratering og været rådgiver på adskillige kunstprojekter. Derudover har hun erfaring med kommunalt rådsarbejde fra Silkeborg Kulturråd. Line bor i Laven, og har dermed et stærkt lokalt kendskab og engagement i Skanderborg Kommune.

Poul Riis (foreningsrepræsentant)

Poul Riis har i mange år været en aktiv del af det lokale kulturliv i Skanderborg Kommune, både i Udstillingsudvalget i Kulturhuset Skanderborg og som formand for Kulturforsyningen Skanderborg, som årligt arrangerer forskellige lokale kulturelle begivenheder af meget forskellig karakter. Han bringer således både lokalt, organisatorisk, kulturelt og kunstfagligt engagement ind i Kunstrådet.

Ny administrativ repræsentant i Kunstråd Skanderborg pr. 31. december 2025

Til orientering er der truffet beslutning om at ændre den administrative repræsentation i Kunstråd Skanderborg som følge af Kunstrådets nye arbejdsopgaver med at yde kunstfaglig bistand og rådgivning i forbindelse med at implementere kunst i kommunale nybyggerier. En repræsentant fra Anlæg og Ejendomme - med erfaring i kunst i byggeprojekter - vil fremover fungere som kommunal repræsentant. Denne erstatter den nuværende repræsentant fra Plan, Teknik og Miljø. Formålet med ændringen er at sikre højere faglighed i relation til de kommende byggeprojekter og at styrke samarbejdet om integreret kunst i byggeriet. Ændringen træder i kraft den 31. december 2025 og er tilpasset ansøgningsfristerne til Statens Kunstfond.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, den 13. august 2025, punkt 60:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chef for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at de to nye medlemmer af Kunstråd Skanderborg godkendes
- at tage orienteringen om ændret administrativ repræsentation til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 163: Støtte til kommunalt ansatte i beredskabsarbejde

14.00.00-A00-5-25

Resumé

Med denne sag præsenteres muligheden for at give kommunalt ansatte tjenestefri, når de deltager i uddannelse eller beredskabsarbejde som en del af Hjemmeværnet, Forsvarets Reserve og lignende.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 27. maj 2025, at Økonomi- og Erhvervsudvalget undersøger mulighederne for at give kommunalt ansatte tjenestefri, når de deltager i uddannelse eller beredskabsarbejde som en del af Hjemmeværnet, Forsvarets Reserve og lignende.

Interforce er en organisation under forsvarskommandoen, som Skanderborg Kommune er medlem af. Den er finansieret af forsvarsforliget, er gratis at være medlem af og forpligter som sådan ikke kommunen på noget. Konkret arbejder Interforce for, at danske virksomheder giver deres medarbejdere fri til at gøre tjeneste i uniform. Enten i Reserven eller som frivillige i Hjemmeværnet, Beredskabsstyrelsen eller Kystredningstjenesten. Det kan være til uddannelse, redninger til søs, løsning af nationale opgaver, bidrag til katastrofeberedskabet eller til deltagelse i internationale missioner.

Som medlem er man med til at vise støtte og opbakning til de mennesker i beredskabet, som ved siden af deres civile arbejde også er aktive i beredskabet, reservestyrken eller Hjemmeværnet. Mange af disse frivillige påtager sig opgaver, der er afgørende i krisesituationer, og deres kompetencer kan samtidig være en ressource for kommunen selv i tilfælde af nødsituationer.

En del andre danske kommuner er også medlem af Interforce. Flere af dem har valgt at give medarbejdere, der er aktive i reserven, Hjemmeværnet eller beredskabsarbejdet frihed til at passe dette hverv, når de eksempelvis skal på uddannelse eller øvelser. Dermed anerkendes den vigtige indsats, som disse medarbejdere yder, og samtidig sikres det, at deres engagement i samfundets sikkerhed ikke nødvendigvis medfører tab af ferie- og fridage.

Der er ikke p.t. centrale aftaler, der understøtter og hjemler tjenestefrihed med løn for kommunalt ansatte, når de deltager i uddannelse eller beredskabsarbejde som en del af Hjemmeværnet, Forsvarets Reserve og lignende. Eksempelvis har man som udsendt til udlandet som led i Danmarks statslige udviklingsarbejde alene ret til tjenestefrihed uden løn.

En mulig model for Skanderborg Kommune kunne, i lighed med praksis og aftaler i andre kommuner, være, at medarbejdere i Skanderborg Kommune får mulighed for fem årlige dage med tjenestefri uden løn, så de kan deltage i uddannelse eller beredskabsarbejde som en del af Hjemmeværnet, Forsvarets Reserve og lignende. Muligheden skal aftales med ledelsen og være foreneligt med opgaveløsningen og øvrige forhold på arbejdspladsen.

Såfremt Økonomi- og Erhvervsudvalget ønsker at fortsætte arbejdet med ovenstående, fremsendes modellen til kvalificering i HovedMED-udvalget med henblik på, at modellen kan tilføjes til Vejledning om tjenestefrihed med og uden løn, som er en oversigt over muligheder for tjenestefrihed godkendt i HovedMED-udvalget i 2020 (med senere opdateringer). Hvis der i HovedMED-udvalget er væsentlige kommentarer til modellen, behandles sagen på ny i Økonomi- og Erhvervsudvalget inden eventuel fremsendelse til godkendelse i Byrådet.

Økonomi

Der er på nuværende tidspunkt ikke et samlet billede af, hvor mange medarbejdere i Skanderborg Kommune, som er aktive i Hjemmeværnet, Forsvarets Reserve og lignende og derfor kan komme i betragtning til at bruge ordningen.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 11. august 2025, punkt 149:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra kommunaldirektøren.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

- at den beskrevne model for at give kommunalt ansatte tjenestefri i op til fem dage om året, når de deltager i uddannelse eller beredskabsarbejde som en del af Hjemmeværnet, Forsvarets Reserve og lignende, drøftes
- at modellen inden godkendelse i Byrådet fremsendes til kvalificering i HovedMED-udvalget med henblik på, at modellen tilføjes til Vejledning om tjenestefrihed med og uden løn, som er en oversigt over muligheder for tjenestefrihed godkendt i HovedMED-udvalget i 2020
- at Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler sagen forud for behandling i Byrådet, såfremt HovedMED-udvalget har væsentlige kommentarer til modellen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget drøftede den beskrevne model for at give kommunalt ansatte tjenestefri i op til fem dage om året, når de deltager i uddannelse eller beredskabsarbejde som en del af Hjemmeværnet, Forsvarets Reserve og lignende.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at modellen inden godkendelse i Byrådet fremsendes til kvalificering i HovedMED-udvalget med henblik på, at modellen tilføjes til Vejledning om tjenestefrihed med og uden løn, som er en oversigt over muligheder for tjenestefrihed godkendt i HovedMED-udvalget i 2020
- at Økonomi- og Erhvervsudvalget behandler sagen forud for behandling i Byrådet, såfremt HovedMED-udvalget har væsentlige kommentarer til modellen.

Sagen fremsendes til HovedMED-udvalget og Byrådet, hvis der ikke fremkommer væsentlige ændringsforslag ved behandlingen af sagen i HovedMED-udvalget.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 164: Status på sygefraværet pr. 1. juni 2025 og de igangværende indsatser

81.28.00-A00-1-23

Resumé

Med denne sag orienteres om status på sygefraværet i Skanderborg Kommune pr. 1. juni 2025 og om de igangværende indsatser.

Sagsfremstilling

Status på sygefraværet pr. 1. juni 2025

Det samlede sygefravær pr. 1. juni 2025 udgør 6,06 % for perioden 1. januar 2025 - 31. maj 2025. Til sammenligning udgjorde sygefraværet for perioden 1. januar 2024 - 31. maj 2024 5,84 %. Der er således samlet set en svag stigning i sygefraværet for perioden - sammenlignet med samme periode i 2024. Rapport over udviklingen i sygefraværet er vedlagt som bilag.

Sygefraværet for de seneste 12 måneder (juni 2024 - maj 2025) på 5,62 % svarer til 275,7 fuldtidsstillinger og 72.787 fraværsdage.

Korttidssygefraværet (0-14 dage) udgør 59,5 % for perioden januar 2025 til og med maj 2025, og det udgør fortsat den største del af det samlede sygefravær.

Sygefraværstallene for 2024 på landsplan blev offentliggjort af KRL (Kommunernes og Regionernes Løndatakontor) medio maj 2025. Udviklingen i det gennemsnitlige sygefravær for kommunerne viser, at sygefraværet falder. Det gennemsnitlige sygefravær for landets kommuner er på 14 sygefraværsdage. Sygefraværet for Skanderborg Kommune er til sammenligning på 12,9 fraværsdage.

Fraværet på fagområderne

I det følgende fremhæves udviklingen på de to største opgaveområder; Børn og Unge samt Sundhed, Omsorg og Handicap. Tallene refererer til sygefraværet i perioden 1. januar - 31. maj 2025.

På børne- og ungeområdet er sygefraværet samlet set svagt stigende i de første måneder af 2025. I perioden januar 2025 - maj 2025 udgjorde sygefraværet 5,92 %. Til sammenligning udgjorde fraværet 5,68 % for samme periode i 2024. Udviklingen kan især tilskrives en stigning i sygefraværet på området skoler, specialtilbud og PPR, hvor sygefraværet er steget fra 5,13 % i perioden 1. januar 2024 - 31. maj 2024 til 5,87 % for samme periode i 2025. Dagtilbudsområdet udviser fortsat en faldende tendens, således at sygefraværet for perioden 1. januar 2025 - 31. maj 2025 ligger på 6,45 %. Til sammenligning udgjorde sygefraværet 6,78 % for samme periode i 2024.

For Sundhed, Omsorg og Handicap ses et samlet fald i sygefraværet for perioden 1. januar 2025 - 31. maj 2025. Det skal især tilskrives, at fraværet for kontraktholderområderne på ældreområdet fortsat viser en svagt faldende tendens fra 7,00 % for perioden 1. januar 2024 - 31. maj 2024 til 6,52 %.

Indsatser

Personalejuridisk afdeling følger fortsat udviklingen i sygefraværet og kontakter relevante kontraktholderområder med henblik på understøttelse generelt og konkret i forhold til medarbejdere med langtidsfravær, hyppigt fravær og arbejdspladsens samlede fravær.

Med de nye muligheder for datatræk i Targit vil der fortsat være særligt fokus på korttidsfravær og hyppigt fravær. I 2024 blev udvalgte arbejdspladser kontaktet med henblik på understøttelse i håndtering af hyppigt fravær, et arbejde der fortsætter i 2025. Erfaringerne skal, sammen med de allerede opnåede erfaringer i fraværsindsatsen, bruges i det videre koordinerende arbejde i Byrådssekretariatet og HR og hovedMED-udvalget omkring uddannelse og kursusstilbud til TRIO'er, TR, AMR og ledere. Der er i februar, marts og juni afviklet tre workshops i Mere nærvær - mindre fravær i samarbejde med Human House. Interessen for deltagelse har medført, at der udbydes en ekstra workshop i august 2025. Der planlægges ligeledes med korterevarende kurser/workshops omkring hyppigt fravær, datatræk, den gode dialog i samtalen osv.

STAR-projektet 0-6 års-området

STAR-projektet "Sammen om mere nærvær" er et 2-årigt projekt på 0-6 års-området. Formålet med projektet er at nedbringe sygefraværet på dagtilbudsområdet, herunder at mindske variationen af sygefraværet i de enkelte børnehuse, samt at iværksætte forebyggelsestiltag.

STAR-projektet på dagtilbudsområdet blev igangsat primo marts 2025, hvor der blev afholdt Kick-off med deltagelse af alle kontraktholdere, daglige ledere, TR og AMR.

Projektet er finansieret af midler fra STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) og derfor er afsættet for hele projektet STAR modellen som indeholder fem kerneelementer for sygefraværsindsatsen.

Projektet gennemføres i samarbejde med Konsulenthuset Human House som står for de enkelte indsatser, der iværksættes i løbet af projektperioden. HR bidrager i projektet med en sygefraværskoordinator for at de enkelte indsatser har sammenhæng til kommunens øvrige sygefraværsindsatser.

Aktuelt arbejdes med actioncards til medarbejdere, som synliggør hvad der vil ske, hvis man har et hyppigt fravær eller sygemeldes i længere tid.

Der arbejdes ligeledes med udvikling af sygefraværdata, hvor ledere og MED-udvalgsmedlemmer opkvalificeres til at læse data og omsætte data til handling.

Der fokuseres desuden på et ergonomisk forebyggelsesarbejde, og der uddannes 1-2 nøglepersoner i hvert børnehus. I dagplejen sker forebyggelsesindsatsen via korte videoer og en virtuel konference.

For at dele de gode erfaringer etableres ledernetværk, som i projektets løbetid er med deltagelse af HR's sygefraværskoordinator.

Projektet løber frem til udgangen af 2026. De erfaringer, der her gøres, vil indgå i det videre udviklingsarbejde med fraværshåndtering i hele Skanderborg Kommune. Aktuelt betyder det, at der snarest muligt udvikles nye actioncards til brug for hele Skanderborg Kommune. Derudover videreudvikles på datatræk med henblik på at kunne udarbejde bedre analyser på, hvordan fraværet udmønter sig på periodelængder. Disse datatræk er ligeledes nødvendige for at kunne sammenligne tal på landsplan.

Det skal bemærkes, at ovenstående redegørelse dækker den systematiske opfølgning på sygefravær - en opfølgning, der har fokus på:

- at der til stadighed, og i dialog med medarbejderen, følges op på fravær, med fokus på tidlig indsats for tilbagevenden til arbejde
- at syge medarbejdere kommer godt tilbage på arbejde, når de bliver raske
- at sikre den nødvendige dokumentation af indsatsen undervejs.

Herudover arbejdes bredt med forebyggelse af sygdom gennem en række øvrige HR-indsatser. Det sker gennem det almindelige og lovpligtige arbejdsmiljøarbejde, hvor der er et bredt fokus på trivsel og sundhed på arbejdspladsen, men det sker også gennem det generelle fokus på 'god ledelse' gennem:

- projekter med fokus på, at ansatte får mulighed for og lyst til at gå op i tid og til at blive længere på arbejdspladserne som seniorer
- et systematisk arbejde med at sikre god modtagelse af nye medarbejdere og ledere
- det missionsorienterede udviklingsarbejde i forhold til at gå op imod den mangel på arbejdskraft, som præger - eller vil komme til at præge - arbejdspladserne og arbejdsmiljøet.

Hele indsatsen understøttes i øvrigt af en udvikling af den viden, som indsatserne baserer sig på - først og fremmest gennem udvikling af flere og bedre personaledata.

Leder af Jura og Personalejura Helle Mohr Therkildsen deltager under sagens behandling i koncernledelsen.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Koncernledelsen, den 25. juni 2025, punkt 107:

Koncernledelsen drøftede erfaringer og problemstillinger, herunder vigtigheden af arbejdet med arbejdspladskultur ift. sygefravær, muligheden for at udvikle AI-hjælp til referatskrivning ved sygefraværssamtaler, og udfordringer i dialogen med lægerne om håndtering af konkret sygefravær.

Koncernledelsen vedtog

- at tage orienteringen om status på udviklingen i sygefraværet og indsatser til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Fraværende:

Frederik Gammelgaard

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at status på udviklingen i sygefraværet og indsatser tages til efterretning.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage status på udviklingen i sygefraværet og indsatser til efterretning.

Fraværende:

Christina Bottke

Bilag

Sygefraværssrapport KCL og ØE juni 2025.pdf

Fraværende Christina Bottke

Punkt 165: Lukket: Prisfastsættelse af kommunale grunde 2025/26

13.06.02-G10-23-25

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv vedrørende prisfastsættelse af kommunale grunde 2025/2026.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 166: Lukket: Køb af ejendom

13.06.05-G10-19-25

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv vedrørende køb af ejendom.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 167: Lukket: Køb af ejendom

13.06.05-A00-1-23

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv vedrørende køb af ejendom.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 168: Lukket: Vilje til ekspropriation - indsatsplan

09.08.24-P19-11-18

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø vedrørende vilje til ekspropriation.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 169: Lukket: Vilje til ekspropriation - indsatsplan

09.08.24-P19-7-18

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø vedrørende vilje til ekspropriation.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 170: Meddelelser

00.01.00-G00-1-25

Beslutning

Der blev givet meddelelse vedrørende følgende:

- Status på arbejdet med planlægning for VE-projekter
- Henvendelse fra Favrskov Kommune vedrørende fælles borgerrådgiverfunktion
- Nyt erhvervsbyggeri i Skanderborg
- Henvendelse fra Skanderborg AGF Håndbold vedrørende markedsføring ifm. en evt. kvalificering til EHF Cuppen.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke

Punkt 171: Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-G00-1-25

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Beslutningsprotokollen blev underskrevet.

Fraværende:

Christina Bottke og Christina Bottke

Fraværende Christina Bottke, Christina Bottke